БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 82 (18.858). • Шанба, 7 апрель 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҲАМКОРЛИК ОРБИТАСИДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 6 апрель. (ТАСС). Халқаро экипаж: Леонид Кизим, Владимир Соловьев, Олег Атьков, Юрий Малишев, Геннадий Стрекалов ва Ҳиндистон граждани Ракеш Шарма «Салют-7» — «Союз Т-10» — «Союз Т-11» орбитал комплекси ичида икки кундан буён ишламоқда.

Бугунги кун тартибида медицина ва геофизика тадқиқотлари, биргаликдаги ишларни кино ва фотосуратга олиш, телевизион репортаж олиб бориш кўзда тутилган.

«Вектор» ва «Баллиста-3» экспериментлари программасига мувофиқ бажарилаётган медицина текширишларида космонавтлар юрак-қон томир системасининг ҳолати юрак биоэлектрик активлигини тадқиқ этиш ҳамда баданнинг юрак фаолияти билан боғлиқ сезилар-сезилмас силжишларини қайд этиш методлари бўйича аниқланади.

Вазнсизликнинг таянч-мушак аппаратига таъсирини тобора ўрганиш ҳамда профилактика воситаларини такомиллаштириш учун тадқиқотчи космонавт Ракеш Шарма ҳар куни «йога» системаси бўйича машқлар бажармоқда. Шу эксперимент давомида вақти-вақти билан «Миокомп» ва «Бриз» қайд этувчи аппаратлари ёрдамида мушакларнинг ҳаракатлантирувчи ва электрик активлигига баҳо берилади.

«Терра» эксперименти программаси доирасида геофизик тадқиқотларнинг биринчи туркуми бажарилди. Орбитал комплекс Ҳиндистон территорияси устидан учиб ўтаётган пайтда ташриф экспедициясининг экипажи Никобар ва Лаккадив оролларини, Ҳиндистон ярим оролидаги ҳалқасимон структураларни, Ҳимолай тоғларининг муз ва қор қатламларини визуал кузатиб, фотосуратга олди. Ҳинд океанининг акваторияси ҳам унинг айрим районларидаги биологик маҳсулдорликни аниқлаш мақсадида тадқиқ этилди.

Орбитал комплекс ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишламоқда.

Космонавтлар Кизим, Соловьев, Атьков, Малишев, Стрекалов ва Шарма сиҳат-саломат бўлиб, ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Халқаро экипаж тўла ҳамжиҳатлик билан аҳил ишламоқда.

ЮБИЛЕЙОЛДИ МУСОБАҚАСИ

Социалистик мусобақада янги тўлқин вужудга келди. Республикамиз шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари — завод ишчиси ҳамда деҳқон, қурувчию чорвадор, транспорт ходими ва боғбон — ҳамма Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига тайёргарликни муваффақиятлар кўригига айлантириш чорасини кўрмоқдалар. Улар бутун куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар, ташаббускорлик ва маҳоратларини намойиш этиб, экономикамиз қудратини оширишга кўпроқ ҳисса қўшиш ҳаракатини авж олдиряптилар.

Бунёдкорлик ҳаракатида ишчи коллективлари ибрат кўрсатаётирлар. Шонли индустриямиз корхоналарининг минг-минглаб ишчилари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари ишлаб чиққан ҳаётий кўрсатмаларни амалга ошириш учун астойдил кураша бориб, маҳсулот тайёрлаш ҳажмини ошириш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, маҳсулот таннархини арзонлаштиришнинг янгидан янги резервларини ишга солмоқдалар.

Имкониятлардан яхшироқ фойдалана билиш — ишбилармон кишиларга хос фазилат. Ана шу фазилат омманинг уюшқоқлиги, онглилиги, тартиб-интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги ютуқларида ўз самарасини кўрсатиб турибди. Ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль Пленумидаги нутқида таъкидлаганидек, «экономикамиз ўзининг ҳар бир катта ютуғига бирор бир даражада меҳнат коллективларининг ижодий ташаббуслари туфайли, уларнинг ўз планлари, гапириш одат бўлганидек, муқобил планлари туфайли эришмоқда».

Дарҳақиқат ишчи планлари, ишчи коллективларининг ижодий ташаббуслари улкан муваффақиятлар гарови эканлигини тасдиқловчи мисоллар оз эмас. Куни кеча матбуотда республикамиздаги илғор корхоналар — В. В. Куйбишев номли Марғилон шойи комбинати, Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси, Чуст бадиий буюмлар фабрикаси, Хива бадиий сопол буюмлар заводи коллективларининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятлари эълон қилинди. Бу мажбуриятлар ишчилар синфи етуклигининг, ҳар ишда ибрат кўрсата олишининг яна бир ёрқин ифодаси бўлди.

Ташаббускор корхоналар партия ташкилотлари ишчилар ва мутахассисларининг бутун эътиборини энг муҳим масалаларга — беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, хом ашё ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш, юқори сифатли маҳсулот тайёрлаш ҳажмини ва бригада усули самараларини кўпайтириб бориш, фан-техника тараққиёти ютуқлари асосида ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан интенсивлаш масалаларига қаратмоқдалар. Ташаббускор корхоналарнинг азаматлари юбилейолди мусобақасида фаол иштирок этиб, янгидан янги резервларни ҳаракатга келтириш намунасини кўрсатмоқдалар.

Юбилейни шонли меҳнат зафарлари билан нишонлашга аҳд қилган ана шу пешқадам корхоналарнинг ташаббуси республика халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишловчилар учун ниҳоятда ибратлидир. Шуни ҳам унутмаслик кераки, юбилейга тайёргарлик даврида қийинчиликларни бартараф эта бориш, ўртага қўйилган мақсадларга сабот билан эришиш ҳам керак. Эришилган натижалар билан кифояланиш кайфиятларига барҳам бериш, қўлга киритилган ютуқларни холисона баҳолай олиш айниқса муҳимдир. Биз нималарни ниҳоясига етказганлигимиз ва нималарни яна такомиллаштиришимиз лозимлигини ҳисобга олиб боришимиз зарур. Шундагина илгарилаб бориш, ютуқлар салмоғини ошириш, камчиликларни бартараф қилиш муҳити вужудга келтирилишига эришамиз.

Мусобақа қатнашчиларининг эътибори меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган жойларда хўжаликларнинг техника-иқтисодий кўрсаткичлари мунтазам яхшиланиб бормоқда. Корхоналардаги машина-ускуналарнинг сменали коэффициентини ошириш меҳнат унумдорлигини юксалтириб боришнинг ҳал қилувчи шартларидан бири деб қаралаётган коллективларда моддий манфаатдорлик яхшиланиб боряпти. Машина-ускуналардан биринчи сменадагина эмас, балки иккинчи сменада ҳам мукаммал фойдаланиш беқиёс самаралар келтиради. Баъзи корхоналарда, масалан, Андижон машинасозлик заводида меҳнат унумдорлигини ошириш резервларидан фойдаланиш у ёқда турсин, ҳатто бу соҳадаги имкониятлар ҳам бой бериляпти. Корхонада кўплаб иш вақти йўқотилмоқда. Ишга сабабсиз келмовчилар сони секин камаймоқда. Танаффуслар орасидаги зое ўтаётган вақтлар қадрига етилмаётир. Шундай сабаблар туфайли кейинги вақтда маҳсулот таннархи ортиб, иш ҳақи меҳнат унумдорлигидан 6 процент кўпайиб кетди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари заводда уюшқоқликни мустаҳкамлаш, онгли интизомни барқарор этиш юзасидан зарур чораларни кўришлари керак. Давлат планлари, қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришни таъминлаш учун зарур ташкилий ва тарбиявий ишларни ҳам изчиллик билан амалга ошириш зарур. Юксак онглилик, меҳнатга коммунистик муносабат, сўз билан иш бирлиги таъмин этилишига эришиш хўжаликлар иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаб боришдан ташқари, кишиларни умумий ишга қўшаётган меҳнатига яраша рағбатлантириш имконини ҳам беради. Корхоналарнинг партия ташкилотлари юбилейолди мусобақасида вужудга келган ташаббусларни қўллаб-қувватлаши, рағбатлантириб бориши, имкониятлардан самарали фойдаланиш ва резервларни ҳаракатга келтириш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларнинг амалга оширилиши устидан назорат ўрнатишлари лозим. Бугун эришилган натижа эртаги норма бўлиб қолишига эришаётган коллективлар тажрибасини оммалаштириш, қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, қолоқликка барҳам бериш, энг яхши тажрибаларнинг такрорланиши учун катта йўл очиб бериш зарур.

Қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш — шон-шараф иши. Мусобақада қўлга киритилган ҳар бир ютуқ Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси шонли 60 йиллигига муносиб туҳфа бўлажак.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашлар халқаро байрами — 1 Май чақириқларини тасдиқлади.

Сиёсий бюро мажлисида 1983 йилда КПССга қабул қилиш якунлари ҳамда унинг составидаги ўзгаришлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Шу масалани муҳокама қилиш чоғида қайд этиб ўтилганидек, ҳозирги вақтда салкам 18,5 миллион коммунистни бирлаштирган партиямиз сафларини ўстириш ва мустаҳкамлаш жараёни умуман партия XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари йўл-йўриқларига мувофиқ ўтмоқда. Партияни асосан ишчи ва колхозчилар ҳисобидан тўлдиришга қаратилган барқарор тенденция давом этмоқда. КПСС сафларига қабул қилинганлар орасида халқ хўжалиги мутахассислари, зиёлиларнинг, ёшларнинг энг яхши вакиллари кўп. Моддий ишлаб чиқариш соҳасига янги партия кучлари оқими кўпаймоқда. Нефть, кўмир, газ, электрон, микробиология, алоқа воситалари каби саноат тармоқлари корхоналарида коммунистлар сони энг кўп ортди. Қишлоқ партия ташкилотларида чорвадорлар ва механизаторлар сони кўпаймоқда. Партия комитетлари янги аъзолар билан тарбиявий ишларни, уларни ғоявий-сиёсий ва маънавий чиниқтиришни кучайтирмоқдалар. КПСС Уставига, партия турмуши, нормаларига риоя этиш учун партия аъзолари ва аъзоликка кандидатларга нисбатан талабчанлик оширилмоқда, коммунистларнинг ўзаро талабчанлиги кучайиб бормоқда.

Шу билан бирга партия ташкилотларининг партияга қабул қилиш ва коммунистларни тарбиялаш соҳасидаги иш практикасида ҳали камчиликлар мавжуд. Баъзи партия комитетлари партия сафларини саноат етакчи тармоқларининг, қурилиш, транспортнинг ўзини яхши кўрсатган кадр ишчилари ҳисобига тўлдириш тўғрисида, бригадалар ҳамда чорвачилик фермалари коллективларини коммунистлар билан мустаҳкамлаш ҳақида доимий ғамхўрлик қилмаяптилар. Ёш коммунистлар билан ишлаш ҳамма жойда ҳам етарли даражада деб бўлмайди.

Сиёсий бюро иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига КПССга қабул қилиш билан боғлиқ ишларни яхшилаш, партия сафига қабул қилинадиган кишиларга нисбатан талабчанликни ошириш, уларни яна ҳам пухтароқ якка-якка танлаб олишни таъминлаш ҳамда коммунистларни тарбиялаш юзасидан зарур чоралар кўришни топширди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида совет мактабини ислоҳ қилиш учун белгиланаётган амалий тадбирлар тўғрисидаги таклифлар кўриб чиқилиб маъқулланди. Бу тадбирлар умумий таълим мактаблари ишини, мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбияси ва касбга йўналтирилишини яхшилашга, ҳунар-техника таълимини янада ривожлантиришга, болаларни мактабгача жамоатчилик тарбияси даражасини оширишга, шунингдек, педагог кадрлар тайёрлашни такомиллаштиришга, улар учун энг яхши меҳнат ва турмуш шароитларини вужудга келтиришга, ўқитувчиларнинг ва халқ маорифи бошқа ходимларининг иш ҳақини оширишга қаратилгандир.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси К. У. Черненко, Г. А. Алиев, А. А. Громико ва Д. Ф. Устинов ўртоқларнинг Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгаши ва Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг раиси Менгисту Хайле Мариам билан ўтказган учрашув ҳамда суҳбатларининг якунларини муҳокама этиб, маъқуллади. Совет Иттифоқи билан Эфиопия, КПСС билан ЭМПТК ўртасидаги самарали ҳамкорликни янада ривожлантириш, ҳозирги халқаро вазиятнинг, империализм ва янги мустамлакачилик кучларига қарши, социал тараққиёт, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашнинг энг муҳим масалалари юзасидан уларнинг қарашлари бирлиги катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Сиёсий бюро А. А. Громиконинг МХРП Марказий Комитети аъзоси, Монголия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри М. Дугэрсурэн билан, шунингдек, Индонезия ташқи ишлар министри М. Кусумаатмажа билан олиб борган музокаралари тўғрисидаги ахборотни тинглаб маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида мамлакатимиз ташқи ва ички сиёсатига доир бошқа баъзи масалалар кўриб чиқилди.

АМАЛИЙ УЧРАШУВ

Москвада Болгария Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси, Вьетнам Коммунистик партияси, Германия Бирлашган социалистик партияси, Корея Меҳнат партияси, Куба Коммунистик партияси, Лаос Халқ революцион партияси, Монголия Халқ революцион партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, Руминия Коммунистик партияси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетлари вакилларининг амалий учрашуви бўлиб ўтди. Халқаро Олимпиада ҳаракатини, аҳоли ўртасида оммавий физкультура-соғломлаштириш ишини ривожлантириш, социалистик мамлакатларнинг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Учрашув ишчанлик, дўстлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ҚИШЛОҚҚА КЎПРОҚ СИФАТЛИ ТЕХНИКА БЕРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари қарорлари асосида СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги корхоналарининг ишлаб чиқариш бўлинмалари ишини янада такомиллаштириш проблемаси 6 апрель куни Тошкентда очилган тармоқ кенгашида муҳокама қилинмоқда. Кенгаш ишида министрлик, мамлакат қишлоқ хўжалик машинасозлиги бирлашмалари ва заводларининг раҳбар ходимлари қатнашмоқдалар.

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрининг ўринбосари В. И. Чернов доклад қилди.

Ишлаб чиқаришни оператив планлаштириш, шартномага кўра, мажбуриятларни бажариш, меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини жорий қилиш, қишлоққа аталган янги техникани тезроқ ўзлаштириш, унинг сифатини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш масалалари кенгаш қатнашчиларининг диққат марказида турибди.

(ЎзТАГ).

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИ КОМИТЕТИНИНГ НАВБАТДАГИ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг навбатдаги мажлиси ўзаро келишувга мувофиқ 1984 йил апрель ойининг иккинчи ярмида Будапештда бўлади.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

НАВОИЙ, 6 апрель. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Навоий область Советининг бугун бўлиб ўтган сессияси қатнашчилари область маҳаллий Советларининг КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларидаги қоидалар ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама этдилар. Область ижроия комитетининг раиси У. А. Асатов доклад қилди.

Сессия КПСС XXVI съезди қарорлари асосида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга оид тадбирларни ҳам кўриб чиқди.

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Биринчи сессияга келаётган СССР Олий Советининг депутатлари 8, 9 ва 10 апрель кунлари эрталаб соат 10 дан кеч соат 7 гача Кремлда, СССР Олий Совети Президиумининг биносида рўйхатга олинадилар.

Телефон: 224-04-68.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

ЧЕВАР

— Комсомоллар — ўтюрак ёшлар!

Зулайҳо машҳур қўшиқдаги мана шу сўзларни эшитганда шонли Ленин комсомоли сафига киришга бўлган интилиши кучаяр, мактабда амалга ошириладиган жамоат ишларида янада фаолроқ иштирок этгиси келарди. Унинг ғайратчанлигини, ўқишдаги муваффақиятларини сезган мактаб комсомол ташкилоти уни ВЛКСМ аъзолигига якдиллик билан қабул қилди. Зулайҳога комсомол билетини топшираётиб, район комсомол комитети секретари бундай деди:

— Эсингда тут, комсомоллар ҳар соҳада олдинда бўлишади. Сен шунга амал қил.

Мактаб йиллари ҳам ортда қолди. Зулайҳо Бешкент тикувчилик фабрикасига ишга келди. У областдаги кенжа корхоналардан бири бўлиб, болалар ва катталар учун ҳар хил миллий кийим-кечаклар ва бошқа кенг истеъмол маҳсулотлари тикилади. Шуниси диққатга сазоворки, фабриканинг қўли гул чеварлари томонидан тайёрланаётган моллар борган сари харидоргир бўлмоқда.

Халқимизга кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулотлар етказиб бериш — Зулайҳо Қудратова аъзо бўлган комсомол-ёшлар коллективининг шиоридир. Улар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини барвақт ўрнига қўйиш учун ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб, меҳнатда салмоқли ютуқларни қўлга киритяптилар. Чевар қизлар 1984 йил биринчи квартали топшириқларини муддатидан анча илгари адо этдилар. Улар 210 минг сўмлик маҳсулот тайёрладилар. Квартал охиригача эса яна 40 минг сўмлик мол тайёрлаб, савдо нуқталарига жўнатишга муваффақ бўлдилар. Шубҳасиз, бу ютуқларда илғор тикувчи-мотористка Зулайҳо Қудратованинг ҳам муносиб улуши бор. У шу кунларда декабрь ойи ҳисобига ишлаяпти.

— Комсомоллар — ўтюрак ёшлар. Зулайҳо бу сўзларнинг маъносини яхши тушунади. Қалбида ўти бор экан, ҳамиша олдинда боришга ҳаракат қилади.

Ш. Шаропов фотоси (ЎзТАГ).

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ҚИСҚА ФУРСАТЛАРДА

Задарё райони деҳқонлари ҳар йили оралиқ экинлар ва бедапояларни яхши парвариш қилиб, чорвачилик учун мўлкўл озуқа жамғаришга эришмоқдалар. Шу кунларда райондаги қайси хўжаликда бўлманг, чигитни сифатли экиб олиш билан бирга озуқа экинлари парваришига ҳам бирдек жиддий аҳамият берилаётганини кўриш мумкин.

Қисқа вақт ичида 2 минг гектардан зиёд майдондаги эски бедапоялар, 1800 гектар ердаги оралиқ экинларга дастлабки ишлов берилиб, сифатли озиқлантирилди. Экинзорларнинг ола чиққан жойларига қайтадан уруғ сепилди. Бу ишлар Навоий номли, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Гигант» колхозлари, «Гулбоғ» совхозида намунали ташкил этилган.

Задарёликлар бу йил 20 минг тонна беда пичани, 65 минг тонна оралиқ экин кўк массаси ва бошқа озуқа экинлари етиштириб, чорвачиликни янада ривожлантиришга қарор қилганлар.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТЎЛА ГЕКТАРЛАР УЧУН

Хоразм области далаларида кўкламги экиш ишлари кун сайин қизғин тус олмоқда.

Бу йил баҳорда 7220 гектар майдонга беда экилади. Бу қимматли озуқа экини далаларга алмашлаб экиш схемаси бўйича жойлаштириляпти. Кейинги кунларда экиш суръати жадаллашди. Кунлик кўрсаткич 200 гектардан ошди. Янгибозор, Боғот ва Янгиариқ районлари деҳқонлари беда экишда олдинда боришмоқда. Янгибозор районидаги «Москва», Янгиариқ районидаги Киров номли, Боғот районидаги Нариманов номли колхозларда бедапоя майдони анча кенгайтирилди. Урганч районидаги Охунбобоев номли колхозда пахта-беда алмашлаб экиш барча майдонларда тўла амалга оширилади.

Эртаги сабзавот экиш яқин кунларда ниҳоясига етказилади. Хива районидаги хўжаликларда планда белгиланган 84 гектар ўрнига 120 гектар майдонга эртаги сабзавот экилди. Область колхоз ва совхозларида янгидан 344 гектар боғ, 273 гектар токзор бунёд этиляпти.

21 минг гектардан ортиқ майдонга маккажўхори экиш, унинг қарийб 14 минг гектарида «каҳрабо дон» етиштириш кўзда тутилган.

Чигит экишни 10 апрелдан кечикмай бошлаб юбориш ва 10 иш кунида тамомлаш мўлжалланяпти. Ана шу зарбдор ўн кунлик пахтакорлар учун катта имтиҳон бўлиб, юксак интизом ва уюшқоқликни талаб этади. 2160 ҳайдов ва 6140 чопиқ трактори, тирков асбоблари далага чиқарилди. 107 экиш отряди ва 239 звено тузилди.

Дала меҳнаткашларига турли хизмат кўрсатиш диққат марказига олинган. Хоразмлик азаматлар юбилей йилида баракали хирмон кўтариш йўлида социалистик мусобақани тобора авж олдириб, зарбдорчасига меҳнат қилмоқдалар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ ҚИЗҒИН

Қоракўл районидаги дончилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилган «Пайкент» совхози деҳқонлари областда биринчилардан бўлиб маккажўхори экишга киришдилар. Совхозда бу йил озуқабоп экинлар майдони янги ўзлаштирилган ерлар ҳисобига ўтган йилдагидан 200 гектарга кенгайтирилди. Ҳозир хўжалик далаларида 12 та сеялка тиркалган ҳайдов тракторлари юксак унум билан ишлаяпти. Ҳаким Рўзиев, Мурод Абдураҳмонов каби механизаторлар кунлик экиш нормаларини ошириб уддаламоқдалар.

И. Қурбонов бошлиқ бригада далаларида бу тадбир айниқса уюшқоқлик билан олиб боriляпти. Бригада коллективи бу йил ҳар гектар ердан 80 центнердан дон, 300 центнердан кўкпоя йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилган.

Шунингдек, Свердлов районидаги «Партия XXVI съезди», Бухоро районидаги Усмон Юсупов номли, Вобкент районидаги «Ленинград», Пешку районидаги Жданов номли, Ромитан районидаги Нариманов номли колхозларда ҳам маккажўхори экиш қизғин тус олдириб юборилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИНИНГ МУКОФОТЛАРИ

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Бош комитети СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган брошюралар, китоблар, альбомлар ва бошқа босма маҳсулотларни юксак полиграфия даражасида босиб чиқарганлиги учун Халқлар Дўстлиги орденли «Ўзбекистон» республика нашриётини СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қатнашчиси деб тасдиқлади ва уни биринчи даражали диплом билан мукофотлади.

Рассом А. А. Сухарев кумуш медаль билан, нашриёт редакцияларининг мудирлари Р. Р. Абдураҳмонов, С. Давлетов, Р. Х. Аванесов, нашриёт бош рассоми К. Б. Алиев бронза медаллари билан мукофотландилар.

(ЎзТАГ).

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА — ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ

Йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, машина ҳайдовчиларни тайёрлашни яхшилаш масалалари Ўзбекистон ССР Автомобиль ҳаваскорлари кўнгилли жамиятининг 6 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган III съезди қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Съезд делегатлари шахсий машиналарнинг кўпайиб бориши натижасида йўлларда қатнов ғоят кучайиб кетишини таъкидладилар. Бу эса машина ҳайдовчидан юксак маҳоратни, диққат эътиборни, йўл ҳаракати қоидаларини сўзсиз бажаришини талаб этади. 155 мингдан кўп кишини бирлаштириб турган жамиятнинг кўплаб активлари давлат автомобиль инспекцияси ходимларининг яхши ёрдамчиларидир.

Съезд Ўзбекистон ССР Автомобиль ҳаваскорлари кўнгилли жамиятининг уставига бир қанча ўзгартишлар киритди.

Жамият марказий совети ва марказий ревизия комиссиясининг янги составлари сайланди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада музика санъатини ривожлантириш ва ижодкор кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун композитор, Тошкент давлат маданият институтининг доценти ўртоқ Рашид Ҳамидович **Ҳамроевга** **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми адабиёт соҳасидаги хизматлари учун ёзувчи Юсуф Мемет **Болат**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми педагог кадрлар тайёрлашда кўп йил, самарали ишлаганлиги, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда фаол иштирок этганлиги учун В. И. Ленин номидаги Хоразм давлат педагогика институтининг доценти ўртоқ Хўжаниёз **Бобониёзов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ

МАЗМУНЛИ ВА ТАЪСИРЧАН

Ўн биринчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш, меҳнаткашларнинг ижтимоий онглилиги ва меҳнат активлигини янада ошириш ҳозирги куннинг муҳим вазифасидир. Партия ташкилотлари сиёсий ва иқтисодий ўқув машғулотларининг бу борадаги ролини тобора кучайтирмоқдалар, унинг таъсирчанлигини ошириш орқали коммунистларни, меҳнаткашларнинг кенг қатламини ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашга изчил сафарбар этмоқдалар.

МАШҒУЛОТЛАР САМАРАСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини янада кўтариш масаласи кун тартибига қатъий қилиб қўйилди. Районимиз партия ташкилотлари ана шу кўрсатмаларга ҳозирги куннинг муҳим талаби сифатида масъулият билан ёндашмоқдалар. Жумладан, ўқув йилини юксак уюшқоқлик билан ўтказиш учун ҳамма имкониятлардан самарали фойдаланилаётир.

Айни вақтда райондаги ёш коммунистлар, марксизм-ленинизм асослари мактаблари, илмий коммунизм ва назарий семинар машғулотларида 1600 дан зиёд тингловчи таълим олмоқда. Шунингдек, 3 мингга яқин комсомол-ёш жалб этилган комсомол сиёсий ўқуви мактаблари, 5700 нафар қишлоқ меҳнаткашлари ўқиётган ўнлаб иқтисодий таълим мактабларида ўқув ишлари қизғин бормоқда.

Маълумки, зарур ўқув-методик базаси ва малакали кадрларсиз машғулотларни ҳозирги кун талаблари даражасига кўтариш қийин. Район партия комитети шуни инобатга олиб, жамоатчилик асосидаги сиёсий маориф кабинетлари ишига эътиборни кучайтирмоқда. Ҳозирги кунда 24 та бошланғич партия ташкилоти ҳузурида шундай кабинетлар ишлаб турибди. Коммунистлар сони 15 тадан ошган бир қатор партия ташкилотларида ҳам жамоатчилик асосларида ана шундай кабинетларни ташкил қилишга ҳозирлик кўрилмоқда.

Биз сиёсий ва иқтисодий ўқув машғулотларини олиб боришни лаёқатли, бой ҳаётий тажрибага эга бўлган малакали кишиларга топширганмиз. «Сурхон» совхозидан кўп йиллик тажрибага эга бўлган пропагандист Фармон Мамадалиев КПСС Марказий Комитетининг эсдалик медали билан тақдирланган. 48-автокорхонадан Александр Карпенко, «Коммунизм» колхозидан Улабой Худойбердиев каби илғор пропагандистлар область ва район партия комитетларининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар. Иқтисодий ўқув соҳаси бўйича эса Норали Боймуродов номли колхоз пропагандисти Ҳайитмурод Эгамуродов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Кабинетларда ўқув самарадорлиги, машғулотларни олиб боришнинг ибратли тажрибалари таҳлил этилиб, пропагандистларга зарур методик ва амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Ҳ. ҲАСАНОВ,
Жарқўрғон район партия комитети сиёсий маориф кабинетининг мудири.

ЖАНГОВАР КУЧ

Заводимизда ўндан ортиқ сиёсий ва иқтисодий билим мактаблари ишлаб турибди. Олти йилдирки, ёш коммунистлар мактабига пропагандистлик қилиб келаман. Унда 20 га яқин навқирон ёш актив шуғулланиб, ўз билим доирасини бойитиб бормоқда. Тингловчиларнинг сифат состави ҳар хил. Уларнинг орасида ўрта, ўрта махсус ва олий маълумотли ёш коммунистлар бор. Муҳими, В. И. Ленин асос солган Коммунистик партиянинг шонли ва жанговар йўли зўр қизиқиш ва қониқиш билан ўрганилмоқда.

Бу ўқув йилида ўндан ортиқ машғулот ўтказилган бўлса, уларда партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётининг қувончли натижалари, экономика ва халқ хўжалигини ривожлантиришнинг кенг программаси атрофлича ўрганиб чиқилди. Партия Устави ва Программасини қайта бор назардан ўтказиш давомида тингловчиларнинг ўз ишига виждонан, ленинча муносабатда бўлиши қарор топмоқда.

Маълумки, пропагандист бўлиш кишига катта масъулият юклайди. Ҳар бир машғулотнинг таъсирчан ва қизиқарли ўтишини, тингловчиларнинг фаол иштирокини таъминлаш лозим. Пропагандист ўзига ишониб топширилган муҳим вазифани юксак савияда адо этишга даъват қилинган. Партия ветеранлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, меҳнатда обрў-эътибор қозонган донгдор кишилар билан тингловчиларнинг учрашувларини ўтказишга катта эътибор бермоқдамиз. Бу ўз навбатида тингловчилар материални яхшироқ ўзлаштириши, машғулотлар жонли, қизиқарли ўтиши, унинг таъсирчанлиги кучайишига ёрдам бермоқда. Шу жиҳатдан ёш коммунистларнинг Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, корхона директори Абдулла Ғаниев, электромонтёр Виктор Кинелов, бригада бошлиғи Солижон Юсуповлар билан учрашувларидан қониқиш ҳосил қилдик.

Ветеранларнинг ўтмиш ва ҳозирги кунимиз ҳақидаги ҳикоялари ёшлар қалбини тўлқинлантириб, уларни янада юксак меҳнат ғайрати кўрсатишга чорлаётир. Тингловчилар орасида беш йиллик илғорлари сафи тобора кенгайиб бормоқда. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Абдусамад Азимов, Носиржон Икромов, Неъматжон Исахонов, Рустамжон Содиқов, Умаржон Муҳиддинов, Шарифжон Холиқов сингари ёшлар ўн биринчи беш йиллик план ва топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун мусобақада карвонбошилик қилмоқдалар.

Кўп йиллик пропагандистлик фаолиятим муносиб баҳосини олди, эсдалик медаль билан тақдирландим. Мукофот бизни машғулотлар савиясини янада юқори кўтариш, мактаб тингловчилари сиёсий онгини шакллантира бориб, уларнинг улкан бунёдкорлик ишларига сафарбарлигини оширишга даъват этмоқда.

Г. ШАМСИДДИНОВА,
Наманган 3/4-пахта тозалаш заводининг пропагандисти.

ЮКСАК САВИЯДА

Колхозимиз меҳнат аҳли йил сайин катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Аксарият экинлардан мўътадил мўл ҳосил кўтарилаётир. Ўтган йили 2 минг тонна картошка, 21 тонна пилла, 1500 тонна узум, 106 тонна гўшт, кўплаб тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрланиб, йиллик план ортиғи билан ўринланди.

Бу маълум даражада тарбиявий ишларнинг муҳим соҳаси ҳисобланган партия сиёсий маорифи ва иқтисодий ўқув машғулотлари уюшқоқлик ва юксак савияда олиб борилаётганлигининг самараси ҳамдир. Колхоз партия комитети янги инсонни камол топтириш учун курашда партия маорифининг ролига алоҳида эътибор билан муносабатда бўлмоқда. Ўқиш савиясини кўтариш масаласи мажлисларимизда муҳокама этиб турилади. Жумладан, ўқув машғулотлари бошланиши арафасида партия комитети бу муҳим кампанияга ҳозирликнинг аҳволини кўриб чиққан эди. Унда группаларни комплектлашдан тортиб, агитатор ва пропагандист кадрларни танлаш ва тарбиялашгача бўлган кенг кўламли вазифалар атрофлича муҳокама этилди. Коммунистлар янги инсонни камол топтиришнинг муҳим воситаси — ўқув машғулотларини таъсирчан ва мазмунли ўтиши ҳақида қайғураётганликларини ўз сўзлари, амалий таклифлари билан кўрсатдилар.

Натижада партия ўқуви ва иқтисодий таълимга жалб этилган кишилар сафи йил сайин ошиб бормоқда. Ўтган ўқув йилида 193 тингловчи ўз билим ва малакасини оширган бўлса, бу йил машғулотларга 210 киши жалб этилди. Шундан 81 киши партия аъзосидир. Т. Зиёдов, С. Тошпўлатов, Ш. Қозоқбоев, С. Саидаҳмедов, Р. Аҳмедов, Ғ. Убайдуллаев каби пропагандистлар машғулотларга пухта ҳозирлик кўриб, унинг колхоз ишлаб чиқариши билан яқиндан боғланган ҳолда олиб борилишини таъминламоқдалар.

Партия комитети сиёсий маориф ва иқтисодий ўқувга раҳбарлик савиясини ошира бориб, машғулотларга таниқли мутахассис ва олимларни ҳам таклиф этмоқда. Уларнинг мисолларга бой, мазмунли ва қизиқарли суҳбатлари тингловчиларда катта таассурот қолдирмоқда. Айни вақтда колхозимизда бир неча бор кўргазмали машғулотлар ташкил этилди. Бу ўз навбатида ўқув савиясини ошириш, натижадорлигини кўтаришга ёрдам бермоқда.

Колхозимиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳар бир киши ҳозирги кун шароитида партиянинг сиёсатини чуқур тушуниб олсин, олган билимларини амалда қўллана билсин, ўз бурчини равшанроқ тасаввур этсин ва амалда бажаралиган бўлсин деган кўрсатмага амал қилиб, ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили мўл ҳосилига тайёргарликни қизитиб юбордилар. Эртаги экинлар экиш қиёмига етказилиб, парвариши бошлаб юборилди. Ўз билим ва малакаларини тинмай ошираётган колхозимиз аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини юксак меҳнат натижаларини қўлга киритиш билан кутиб олиш учун мусобақани авж олдирмоқдалар.

О. КАРИМОВ,
Тошкент районидаги Ильич номли колхоз партия комитетининг секретари.

Гўзал Тошкентимизнинг кун сайин чирой очишида кўпли гул қурувчиларимизнинг ҳиссаси катта. Сиз суратда кўриб турган уч бунёдкор 11-қурилиш трестига қарашли 75-қурилиш бошқармасида меҳнат қилишади. Улар айни кунларда бошқарма қурувчилари тиклаётган Дўстлик майдони ёнидаги янги ресторан қурилишида тер тўкишяпти.

Суратда: социалистик мусобақа пешқадамлари (чапдан) Р. Зарипов, Т. Муҳиддинов, Қ. Ибодов ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

21 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ТЕЖАЛГАН МАТЕРИАЛЛАР БИЛАН

«Бухараирсовхозстрой» трестига қарашли 42-механизациялашган кўчма колоннанинг механизаторлари В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик куни смена топшириғини икки баравар ошириб бажаришга қарор қилдилар. Меҳнат байрами куни Қоровулбозор массивида чўлни ўзлаштираётган колоннадаги экскаваторчилар, бульдозерчилар, скреперчиларнинг барча бригадалари йил бошидан буён тежалган ёнилғи-мойлаш материаллари билан ишлайдилар.

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ВАХТАДА

Толлимаржон районидаги Ҳамза номли маккажўхорикорлик совхозининг чўлқуварлари 21 апрелда ўн биринчи беш йиллик фондига уч минг сўм пул ўтказадилар. Улар москваликларнинг даъватини астойдил қўллаб-қувватладилар, «Қизил шанбалик»ни юқори унумли иш билан нишонлашга қарор бердилар.

Шу куни Б. Маҳманазаров, Ш. Қувватов ва Д. Бекмуродова бошчилик қилаётган илғор коллективлар ўз маккажўхоризорларида биринчи культивация бошлайдилар.

ЁНИЛҒИНИ ТЕЖАМОҚДАЛАР

Гурлан районидаги «Коммуна» колхозининг механизаторлари ёнилғи-мойлаш материалларини тежай бошладилар. Улар 21 апрелда ана шу материаллар билан ишлайдилар. Деҳқонлар В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги кунида 120 гектар майдондаги ғўза ниҳолларини культивация қиладилар ҳамда 50 гектар бедапоя ва маккажўхоризорни суғорадилар. Уларнинг ҳар бири меҳнат байрамида белгиланган нормаларни ошириб адо этишга қарор бердилар.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР БЕРИЛДИ

5 апрель куни Москвада Афғонистон арбобларидан бир группасига 1983 йилги Совет—Афғонистон дўстлиги номидаги мукофотлар берилди. Афғонистон Демократик Республикасидаги прогрессив ўзгартишларни тасвирловчи, тинчликни ва Совет—Афғонистон дўстлигини мустаҳкамлашга кўмаклашувчи энг яхши адабиёт, музика, тасвирий санъат, театр, кинематография, журналистика асарлари шу фахрли мукофотлар билан тақдирланди. Мукофотлар Апрель революциясининг 6 йиллиги муносабати билан берилди.

АДР Министрлар Совети ҳузуридаги Ислом дини ишлари бош бошқармасининг раиси А. В. Ҳожат, кинорежиссёр М. С. Вараксай, ҳайкалтарош Ш. Азизёр, хонанда ва композитор Ҳусайн Биби (Қамаргул), «Афғон нандари» театрининг актрисаси Ҳабиб Аскар, ёзувчи, «Хивад» газетасининг бош редактори А. Х. Бахтани лауреат унвонларига сазовор бўлдилар. «Солдат ҳақиқати» газетаси (АДР Мудофаа министрлиги Марказий органи) редакцион коллегиясига ҳам мукофот берилди.

Лауреатларга фахрий дипломлар ва кўкракка тақиладиган нишонлар топширилади. Улар СССР билан танишиш мақсадида сафар қиладилар.

(ТАСС).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА СССР ЛЕНИН МУКОФОТИ ВА ДАВЛАТ МУКОФОТИ КОМИТЕТИДА

5 апрель куни Москвада академик А. П. Александров раислигида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ва техника соҳасида СССР Ленин мукофоти ва Давлат мукофоти комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ишида мамлакатнинг таниқли олимлари ва халқ хўжалиги мутахассислари иштирок этдилар.

Пленум 1984 йилги Ленин мукофотлари учун конкурсга тақдим этилган асарларни ва уларнинг жамоатчилик муҳокамасидан кейинги якунларини кўриб чиқди.

Пленум 1984 йилги СССР Давлат мукофотлари учун тақдим этилган асарларнинг энг муносибларини ҳам конкурс учун танлаб олди.

БУГУН — ЖАҲОН САЛОМАТЛИК КУНИ

БОЛАЛАР СОҒЛИҒИ — КЕЛАЖАК БОЙЛИГИ

Бу йил Жаҳон саломатлик куни «Болалар соғлиғи — келажак бойлиги» шиори остида нишонланади. Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти ўзининг ана шу ҳақдаги қарори билан истиқбол эгаларига тааллуқли проблемалар, улар тўғрисида ҳар тарафлама ғамхўрлик қилиш 80-йилларнинг энг долзарб масалаларидан эканлигини яна бир карра таъкидламоқда. Бинобарин, болалик йиллари киши ҳаётида жуда ҳам муҳим босқич бўлиб, ўчмас из қолдиради. Жумладан, инсонга умр бўйи «иш берадиган» сиҳат-саломатлик даражасига ана шу ёшлик йилларида асос солинади.

Инсон соғлиғи, энг аввало гўдак сиҳат-саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш КПСС ва Совет давлати социал сиёсатининг биринчи даражали аҳамиятга молик вазифаларидан бўлиб, бу нарса совет жамиятининг чинакам инсонийлик хусусиятидан келиб чиқади. Серқуёш республикамизда педиатрия хизмати ва педиатрия илмининг равнақи КПССнинг ёш авлод соғлиғини муҳофаза қилиш соҳасидаги социал сиёсати муваффақиятли амалга оширилаётганлигига ёрқин мисол бўла олади. Шуниси ҳам борки, давлатимиз болаларни соғлом қилиб тарбиялаш юзасидан ғамхўрликнинг каттагина қисмини ўз зиммасига олган. Бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам болаларга малакали тиббий ёрдам кўрсатиш учун барча зарур тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида болалар даволаш-профилактика муассасаларининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Болалар поликлиникалари, касалхоналари, туғруқхоналар тармоғи кенгайди, уларнинг диагностика ва даволаш асбоблари билан таъминланиши яхшиланди. Туғруқхоналарда ва болалар шифохоналарида озиқ-овқат ҳамда дори-дармонлар учун сарфланадиган пул харажатлари нормалари оширилди. Бу хил муассасаларни барпо этишга давлат бюджетларидан каттагина маблағ ажратилмоқда. Коммунистик шанбаликлар ўтказиш натижасида олинган маблағнинг муайян қисми ҳам шу мақсадларга сарфланмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш мумкинки, Совет Ўзбекистони болалар врачлари билан таъминланиш ҳамда болалар шифохоналаридаги ўринлар сони жиҳатидан Буюк Британия, Франция, ГФР, АҚШ, Япония ва бошқа ривожланган капиталистик мамлакатлардан анчагина илгарилаб кетди. Бу хил муассасаларимизга Ўрта Осиё медицина педиатрия институти ва медицина олий ўқув юртларининг педиатрия факультетлари мутахассислар етказиб бермоқда. Бизда болалар амбулатория-поликлиника муассасалари сони мингтага яқинлашиб қолди, шифохоналардаги болаларга аталган ўринлар сони эса 50 мингга етди. Тошкент шаҳри ҳамда республикамизнинг бир қанча областларида кўп профилли типовой болалар касалхоналари қурилиб, ишга туширилиши кейинги йилларда амалга оширилган муҳим тадбирлардан биридир.

Республикамизда болаларга тиббий хизмат кўрсатиш тобора ихтисослашиб бормоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ихтисослашган шифохоналарда 25 профил бўйича кичкинтойлар тиббий ёрдам олмоқдалар. Болалар поликлиникаларида ҳам шу йўсиндаги ёрдамни ташкил этиш ва кенгайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида бу хил поликлиникалар болаларни соғлом қилиб тарбиялаш марказларига айланди. Уларда болалар билан олиб бориладиган профилактик ишлар, массаж ва гимнастика кабинетлари, гўдакларни бир-икки ойлигидан бошлаб сузишга ўргатиш учун бассейнлар ташкил қилинди. Бугунги кунда республикамиздаги типовой болалар поликлиникаларида 8—16 профил бўйича педиатр мутахассислар ишламоқда. Уларда соғлом бола кабинетлари барпо этилиши эса гўдакларни тўғри боқиш, тўғри овқатлантиришни ташкил этиш методикасини оммавий йўсинда ҳаётга татбиқ этиш имконини бермоқда.

Барча йирик болалар шифохоналарида реанимация ва интенсив терапия бўлимлари очилган, айримлари базасида ихтисослашган тиббий ёрдамнинг ҳар хил турлари бўйича марказлар ишлаб турибди. Республикамизнинг ҳамма шаҳрида болаларга тез медицина ёрдами кўрсатиш бўйича ихтисослашган бригадалар ташкил этилган.

Шифохоналар ҳамда даволаш-профилактика муассасалари сони ортиши билан бирга медицина хизмати кўрсатишнинг янги форма ва методларини жорий этишга ҳам алоҳида эътибор қилинмоқда. Қишлоқларда тиббий хизматни участка йўсинида ташкил этиш мақсадида қишлоқ даволаш амбулаторияларида педиатр врач лавозими жорий этилди. Халқ депутатлари Советлари ижроия органларининг қарори билан фельдшерлик-акушерлик пунктлари штатига колхозлар маблағи ҳисобидан болалар ёшига тўлгунга қадар хизмат кўрсатувчи патронаж медицина ҳамшираси лавозими киритилди.

Даволаш-профилактика ёрдамини ташкил этишни такомиллаштиришда республикамиз олимлари олиб бораётган илмий изланишларнинг самараси катта бўлмоқда. Педиатр олимларимизнинг тавсияномалари даволаш муассасалари амалиётига тобора кенгроқ кириб бормоқда. Чунончи, Ўзбекистон педиатрия илмий-тадқиқот институтида мамлакатимизда биринчи бор она ва болага бир йўла даволаш-диагностика ёрдамини ташкил этишнинг янги формаси ишлаб чиқилдики, эндиликда бу саломатлик тадбири республикамизнинг ҳамма жойида оммалашмоқда. Ҳозирги кунда йирик шифохоналарда оналар ва болалар бўлимлари мавжуд, уларнинг айримлари мустақил клиникага айлантирилмоқда. Тиббий хизматнинг бу формаси серфарзанд оилаларга, бой, болалар кўп туғиладиган регионларда энг самарали усулдир.

Педиатрия даволаш-профилактика муассасалари орасида ихтисослашган болалар санаторийлари алоҳида ўрин тутади. Эндиликда республикамизда бу хил санаторийлардан 48 таси ишлаб турибди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида касалликларнинг олдини олиш, хусусан ҳар йили аҳолини ялписига диспансердан ўтказиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди. Бу иш болалар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этишда ҳам катта амалий аҳамиятга моликдир. Уни икки йўналишда — врачлар белгилаган аниқ муддатларда болаларни профилактика мақсадида медицина назорати ва кўригидан ўтказиш ҳамда профилактика кўриклари орасидаги даврда соғломлаштириш, зарурат туғилганда эса даволаш тадбирлари ўтказиш йўли билан амалга ошириш мўлжалланмоқда. Диспансерларда кўрикдан ўтказиш ҳар бир боланинг қандай ўсаётганлигини, шунингдек, бутун бир болалар коллективларининг саломатлик кўрсаткичларидаги ўзгаришларни врач томонидан кузатиб бориш имконини беради. Барча медицина ходимларининг бурчи болаларни диспансерлардан ўтказишда фаол иштирок этишдан иборат.

Педиатрия участкаларини йириклаштириш борасида кейинги пайтда амалга оширилган ишлар ҳам касалликлар олдини олишда муҳим аҳамиятга моликдир. Болалар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этишда санитария-маориф ишлари ўтказишнинг ҳам аҳамияти ортиб бормоқда. Аёлларимиз бола туғиш, ўстириш ва уни соғлом қилиб тарбиялаш юзасидан барча зарур гигиена маълумотларини билиши шарт. Касалликнинг олдини олишга қаратилган ишлар бундан буён ҳам шифокор олимлар ва соғлиқни сақлаш муассасалари ходимларининг, оналик ва болаликни муҳофаза этиш проблемаларини ҳал этишга мутасадди бўлганларнинг ҳаммаси фаолиятида асосий мезон бўлиб қолади.

«Болалар соғлиғи — келажак бойлиги» шиори партия ва ҳукуматимизнинг ёш авлод ҳақидаги, совет кишилари сиҳат-саломатлиги тўғрисидаги бош йўлига жуда монанддир. Бу йўлга эса доҳий В. И. Лениннинг ҳамма яхши нарсалар болаларга, деган васияти асос қилиб олинган.

О. МАҲМУДОВ,
Тошкент давлат медицина институти ректори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор.

БАХТ КУЙЧИСИ

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Ёниққалб шоир Ҳамид Олимжон ҳақида кўпгина асарлар битилган. Мана, унинг ҳароратли болалиги ҳақида ҳикоя қилувчи асар ҳам юзага келди. Мели Норматовнинг «Шоирнинг болалиги» дея номланган бу қиссасида улкан санъаткорнинг шаклланишида муҳим аҳамият касб этган воқеа-ҳодисалар изчил таҳлил этилади. Бу ҳақда муаллиф бундай деб ёзади: «Мен хассос ва ардоқли шоиримизнинг беғубор болалик чоғлари ўтган йўллардан, пойқадами теккан дашту далалардан, сўқмоқлардан юриб, уни яқиндан таниган, кўрган-билган, ёшлик дамларининг содиқ сирдоши бўлган жуда кўп кишилар билан учрашдим, суҳбатлар қурдим, хаёлан шоир сиймосини тиклашга интилдим».

Қисса қаҳрамони Абдуҳамид (Ҳамид Олимжон) асарда тасвирланган барча ижтимоий-сиёсий, оилавий воқеалар жараёнида, курашлар муҳитида чиниқа боради. Бундай воқеалардан бири — 1916 йил Жиззах қўзғолонидир. Аниқроғи, қисса шу тарихий воқеа тасвиридан бошланади.

Адибимиз Абдуҳамид образини яратар экан, унинг характери шаклланишини, онаси Комила опа, буваси мулла Азим, опаси Асолат, ўқитувчилари — Никита Алексеев, Абдулла Аҳмедов, Абдусаттор Абдураззоқов ва дўстлари Насрулло, Соҳиб, Абдурайим, Исомиддин ва бошқалар билан ўзаро муносабатини яхши кўрсатади.

Шу маънода қаҳрамон характерининг шаклланиши ва тобланишида халқ қўзғолони ва унинг шафқатсиз бостирилиши, шунинг оқибатидан содир бўлган азоб-уқубатлар, мактаб ошхонасидаги тартибсизлик ва унга қарши кураш, ўқиш ва билим олиш йўлидаги машаққатларни енгиш жараёни муҳим аҳамият касб этади.

М. Норматов китобхонни Жиззахнинг қайноқ ижтимоий ҳаёти қўйнига олиб киради ва бизни жуда кўп ҳодисалардан хабардор қилади. Масалан, қўзғолоннинг бостирилиши, шаҳар аҳолисининг даштга ҳайдаб чиқарилиши, очлик-ташналик азоблари, чарчаш-ҳорғинлик, қовунхўрлик, шаҳарга қайтиш, мардикор олиш натижасида мулла Азимнинг Пензада бўлиб келиши, янги мактаб атрофидаги кураш, мактаб ётоқхонасидаги ошхонага ўрнашиб олган ўғриларни фош этиш асарда изчил таҳлил этилган.

Абдуҳамид образи кўпроқ буваси мулла Азим, маҳалла ва мактаб болалари муҳитида очилади. Лекин унинг характерини яратишда муаллиф ҳаётда юз бериб турган конфликтлардан етарлича фойдаланмагандек туюлади.

Абдуҳамиднинг рус тилини жуда ёшлигиданоқ ўрганиши етарли даражада далилланади: буваси мулла Азим Пенза томонларга мардикорликка бориб, рус тилини ўрганиб қайтади ва неварасида унга қизиқиш уйғотади.

Асарда қаҳрамоннинг маънавий камол топишида роль ўйнаган асосий омиллар ишонарли тарзда кўрсатиб борилади. Бунда, аввало, Олимжон ва Комила опа оиласидаги ўзаро ҳурматга асосланган муносабатлар, инсонпарварлик муҳити, сўнг эса, оташнафас шоиримиз Ҳамза Ҳакимзода шеъриятининг Абдуҳамид қалбига оқиб кириши ва уни инқилобий поэзия нафосати сари етаклаши, Абдуҳамиднинг машҳур бахши Фозил Йўлдош ўғлини кўриши, унинг ижросида «Алпомиш» достонидан мароқли парчалар тинглаши жуда муҳим роль ўйнайди.

«Шоирнинг болалиги» қиссаси ёш китобхон кўз ўнгида ҳамиша навқирон шоиримиз Ҳамид Олимжоннинг болалик йилларини бадиий гавдалантиради.

Хулоса қилиб айтганда, «Ёш гвардия» нашриётида чоп этилган «Шоирнинг болалиги» қиссаси айрим камчиликлардан қатъи назар, ширали ва бой бадиий тил билан жонли-жозибали услубда ёзилган. Асар ўзбек болалар адабиётига ўзига хос улуш бўлиб қўшилди.

Н. РАҲИМОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯНГИЛИКЛАР

ҚУВВАТ ОШДИ

● **Косон шаҳридаги халқ истеъмол моллари фабрикасининг ишлаб чиқариш қуввати янада оширилди.** Бу ерда миллий ширинликлар ишлаб чиқариш цехи фойдаланишга топширилди. Цех йилига бир миллион сўмлик қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариши мумкин.

Шунингдек, шаҳардаги сут заводида эса янгидан очилган қатиқ ва қаймоқ тайёрлаш цехи маҳсулот бера бошлади.

ФАБРИКА КЕНГАЙТИРИЛЯПТИ

● **Самарқанд трикотаж фабрикасининг янги бош ишлаб чиқариш корпусининг учинчи қаватини қуришга киришилди.** Корхона корпуси 3 гектар майдонни эгаллаган. Бу ерда йилига 15 миллионта ички трикотаж ишлаб чиқарадиган автоматлаштирилган поток линиялар ўрнатилади.

САБЗАВОТ ЭКИЛМОҚДА

● **Фарғона районидаги ихтисослаштирилган «Ёш ленинчи» совхозининг меҳнаткашлари эртанги карам, помидор, бақлажон ва бошқа сабзавот кўчатларини очиқ майдонга эка бошладилар.**

Хўжаликнинг илғор ходимларидан О. Мадумарова, Т. Аҳмедова, С. Қўзиева, Х. Орипова бўлғуси ҳосилга замин ҳозирлашда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар топшириқни бир ярим баравар ошириб адо этиб, ишларни аъло сифатли бажармоқдалар. Совхоз меҳнатчилари ҳар гектар майдонда уч юз центнер эртанги карам ва 220 центнер помидор етиштиришга қарор қилдилар. Бу эса план топшириғидан анча ортиқдир.

ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

● **«Бухараоблколхозстрой» трестига қарашли Вобкент механизациялашган кўчма колоннасидан Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Ҳамро Чориев бошлиқ пардозловчилар бригадаси беш йиллик план бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди.**

Кичик механизация воситаларини кенг қўлланиш, иш вақтидан оқилона фойдаланиш, ҳар бир ишчининг юксак маҳорати туфайли муваффақиятга эришилди. Бригада меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш ва таннархни қўшимча 0,5 процент камайтириш учун ватанпарварлик ҳаракатига колоннада биринчилардан бўлиб қўшилди.

ПАРРАНДАЧИЛИК КОМПЛЕКСИ

● **Шофиркон районидаги янги ихтисослаштирилган «Тамбов» дон-чорвачилик совхозида паррандачилик комплекси ишга туширилди.**

Ҳозир бу ерда 20 минг жўжа боқилмоқда, шу йил охиригача эса улар 60 мингтага етказилади. Комплексда иккита инкубаторий бор. Тез орада совхоз паррандабоқарлари район хўжаликларига жўжа, йилнинг иккинчи ярмида эса аҳолига парранда гўшти сота бошлайди.

ЗАМИНГА МУҲРЛАНГАН ИЗЛАР

ОЧЕРК.

КЎКЛАМ ҚУЁШИ ЕРНИ ҚИЗДИРА бошлади. Она замин уйғонди. Ариқлар ёқасида кўкатлар барқ урди. Телефон симларига кўзмунчоқдек тизилган қалдирғочларнинг тўши кумушдек товланади. Ёвон тарафдан тракторнинг тириллагани эшитилади... Бундай пайтлар деҳқон нималарни ўйлайди, у қандай юмуш билан банд?!

У тонг саҳарда ўрнидан туради, қуёш киприкларини пирпиратиб, оқсоч тоғлар ортидан энди бўйлаётганда қадрдон даласига отланади.

Бороналанган қўнғир замин элакдан ўтказилган каби уқаланиб ётибди. Катта излар унга ботиб-ботиб кетган. Ёвоннинг ичкарироғида бир киши чўнқайиб ўтирибди. Унинг ўйчан нигоҳи дала бўйлаб кезади. Ниҳоят, у оёқлари остига қаради, энгашиб, бир сиқим нам тупроқни қўлга олди. Ҳовучини ёзиб, кафтидаги қорамтир-қўнғир тупроққа маъюс тикилиб қолди. Ботинки кўзлари хаёлга толди. Бу киши ҳақида Навоий район партия комитетининг биринчи секретари Хайрулло Зайниев шундай деган эди:

— Полковник бўлмаса ҳам, мен уни полковник деб чақираман, нега десангиз, урушда жанговар офицер бўлган. Ғарбий фронтда Берлингача жанг қилиб борган. Шарқда Гоби чўллари, Хинган тоғларидан ўтиб, япон милитаристларининг додини берган. Мана, энди пахта соҳасида ҳам жанговар ишлар қиляпти! Ажойиб инсон!..

Бир ҳовуч нам тупроқ. Унга термулганда Толиб Ғафуровнинг кўнглига нималар келди экан? «Бу йил ҳам оғир бошланди. Ёғин-сочиндан сўнг мартда ҳам ернинг селгиши маҳол бўлди. Чигитни-ку, экамиз-а, бу ёғи қандоқ бўларкан?!» — Эҳтимол, у шундай ташвиш билан банддир. Балки у шоир байтларини такрорлаётгандир: Мен ҳам сендек шеърни севардим, булбул куйин тинглардим пинҳон. Балки мен ҳам шоир бўлардим, бўлса эди осуда замон...

Тақдир унинг орзу-ҳавасларини чиппакка чиқарди. У муаллим бўлмоқчи эди. Самарқанд педагогика билим юртида таҳсил кўраётган кезлари уруш бошланди... Толиб Ғафуров Одесса ҳарбий билим юртини тугатгач, қирқ биринчи йилнинг августида Қора денгиз бўйида ҳаракат қилаётган 61-дивизияда жангга кирди. Краснодар ўлкасини озод қилишда иштирок этди. Лабинский станицасида оғир яраланиб, Боку ҳарбий госпиталида етти ой даволанди.

4-Украина фронти Суворов орденли гвардиячи 1-ҳаво десанти дивизияси составида Будапештни озод қилишда жонбозлик кўрсатди. Шу жангда тағин қаттиқ жароҳатланган гвардиячи офицер Толиб Ғафуров Руминиянинг Арат шаҳридаги ҳарбий госпиталга жўнатилди...

1947 йили у қадрдон қишлоғига кириб келди. Бир сафар навоийлик журналист Қосим Ҳасанов: — Э, Толиб ака жуда антиқа одам, — деган эди. — Ҳарбий хизматдан оғир жароҳатларини инобатга олиб, бўшатишган. Ўзи ҳам саккиз-ўн жойидан яраланган. Тўрт-беш ҳарбий госпиталда даволанган. У ёғини сўрасангиз, ҳали ҳам у ер-бу ерида қолган осколькалар Толиб акани безовта қилиб туради...

Дарвоқе, осуда замон бўлганида Толиб ака, шубҳасиз, муаллим бўларди.

ҲАРБИЙ ХИЗМАТДАН ҚАЙТГАЧ, у посёлка Совети раиси қилиб сайланди. Мана, ўттиз уч йилдирки, Ғафуров Ленин орденли «Нарпай» совхози биринчи бўлимининг бошқарувчиси. «Болалигимдан муаллимликка меҳрим баланд эди. Ёшларга сабоқ бериш, келажак авлодни тарбиялашдан ҳам эзгу иш бормикан, — дейди Толиб ака. — Шу касбнинг этагини тутаман, деган ниятда эдим-у, бутун умрим пайкал орасида ўтди. Эл-у юртга озми-кўпми нафим тегаётган бўлса, басда!».

Эллик биринчи йил бўлимда гектарига аранг ўн олти центнердан ҳосил олинган. Бултур эса...

Пахта йиғим-терими айни қизиган чоғлар эди. Толиб акани пайкалда учратдик. Бўйдор, тўладан келган бу одамнинг чўзинчоқ, қорамағиз юзига бир қарашдаёқ, «урушда бўлган чоғи», деб ўйлайсиз; ўнг юзи, ўнг қўлида чандиқ — ўқ излари бор. У қаршингизда тоғдек юксалиб туради, вазмин, бўйчан, хаёлчан, гапга хасис.

Ҳаёт йўли, режалари ҳақида гап очсангиз, қорамағиз юзлари тундлашади, ўсиқ қошлари уюлади. Зимдан сизга ташвишланиб қараб қўяди. Қизиқ, ўзи ҳақида гапириш шунчалик қийинмикан? Одамлар бор-ку, зиғирча иш қилса, тоғдек қилиб кўрсатади. Гап тегса, номини элга достон қилади. Толиб ака ҳар қанча мақтанса арзийди-ку. Бўлимнинг шунча йиллик ҳаёти, юксалиши унинг номи билан боғлиқ. Мана бу — асфальт ётқизилган шинам кўчалар, обод посёлкалар, яшил хиёбонлар, хўжаликда биринчилар қатори бўлимни тўкис механизациялаштириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, бинобарин, ҳосилдорликнинг ошиши унинг номи билан боғлиқ. У Ленин ордени, Октябрь Революцияси орденлари кавалери, областда таниқли пахтакор Толиб Ғафуров бўлса, ўзи ҳақида сўзлаш эриш туюлаётгандек қалин лабини қимтийди. Серқадоқ кафти билан юзини сидиради, чайнала-чайнала эл қатори яшаётганлигини, ишлаётганлигини айтади.

— Ғўзаларимиз июннинг бошларида ҳам бир қаричгина эди, — дейди у.— Аксар ерларни майнинг охирида бузиб экдик. Йўқ, пахтани айни вақтида очилтириб олдик!

... «Пахтани айни вақтида очилтириб олдик!» — мана шу бир оғиз гапда оламча дард, машаққатли кунлар чарчоғи, ҳам шукрона мужассам эди.

Бўлим идорасида, «Қизил бурчак»да барқут жилдли альбом бор. Альбом саҳифаларига сарғайиб кетган ҳужжатлар, телеграммалар, газетадан қирқиб олинган материаллар ёпиштирилган.

«Қадрдон «нарпай»ликлар! Ватаннинг юксак мукофоти билан Сизларни қутлайман! Сизларга ҳамиша зафарлар ёр бўлсин!
Анна Демиденко».

Бу — ўн бир йил бурунги табрикнома. Уни ким йўллаган?! Телеграмма учун нега альбомдан алоҳида саҳифа ажратилган?

— Ўша йили совхозимиз Ленин ордени билан мукофотланган, — дейди жиккаккина ҳисобчи йигит. — Телеграммани бирон бир ватандошимиз юборгандир-да! Тўғрими, Толиб ака?

ТОЛИБ АКА ГАП ҚЎШМАЙДИ, нимадандир ранжигандек бир қимтиниб қўяди. Кейинчалик, бўлим далаларини айланиб юрганимизда кўққисдан сўрайди:

— Хўш, манзур бўлдими?
— Нима?
— Посёлкаларимиз, турмушимиз, одамларимиз, пайкалларимиз?
— Албатта-да.

— Унда, дуруст. Газетага ёзсангизлар, бригадир Холбой Муродовни ёзингизлар. Майдони — 90 гектар. Чигитни икки-уч карра бузиб экқан эди. Лекин «айтилган гап — гап, эллик беш центнердан ҳосил оламиз», деди. Ҳозир денг, бу довонни ортда қолдириб кетишди. Холбой пахтакор оиладан чиққан...

— Толиб ака, нега далада одам кўринмайди?

— Мен бекорга «турмушимиз қалай», деб сўрамадим. Гап бор-да: мана шу бригадага ўн олти йил Холбойнинг акаси — Очил Муродов бошчилик қилди. Тўқсон гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнергача ҳосил олди. Устоздан ўтмаган шогирд шогирд эмас, дейдилар. Холбой акасидан ўзди. Бултур бригадада ҳосилдорлик 60 центнердан ошди. Нега далада одамлар кўринмайди? Бунинг сабаби бор: пахтакор оила — Муродовлар бригадаси бу! Ҳу анови — пайкалда ўрдакдек сузиб юрган тракторни Очилнинг укаси — Музаффар бошқаряпти. Нариги трактор рулида ўғли — Сафарбой. Хуллас, шудгорни ҳам, ер текислаш-у чигит экишни ҳам, ғўзага ишлов бериш-у ҳосилни йиғиб-териб олишни ҳам ака-укаларнинг ўзлари бажаришади. Бундай пахтакор оилалар совхозимизда кўп. Энг муҳими, хўжалик комплекс механизациялашган. Эллик йил бурун шу ерлар янтоғ-у қиёқзор эди, чўл эди. Саҳро бағрига биринчи бор трактор кирган, ариқ олган куни кечагидек ёдимда. Икки юз гектар ер ўзлаштириб, чигит экканмиз. Беш центнердан ҳосил олганмиз... Посёлкаларимизни кўрдингиз: кўчалар хушманзара, ўнлаб мактаблар-у касалхоналар, пионерлар саройию кинотеатр, спорт майдончалари бор. Хонадонлар газлаштирилган, водопровод ўрнатилган. Марказда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган ҳамқишлоқларимиз хотирасига ёдгорлик ўрнатилган. Турмушимиз шаҳарликларникидан қолишмайди. Шундай жойда туғилиб-ўсган ҳозирги ёшлар бир вақт бу ерлар сайхон бўлганлигини хаёлларига ҳам келтиришмайди. Ҳувиллаб ётган чўлда биринчи ариқни олган Анна Демиденко эди!

Дастлабки ўттиз йил ичида бирон марта бўлсин, хўжалик йиллик планни бажаролмади, ҳосилдорлик ўн-ўн икки центнердан ошмади. Ёш-яланглар шаҳарга қатнаб ишларди. Марҳум Суронбой Умаров совхозга директор қилиб тайинланганда аҳвол ана шундай эди. Аваламбор, юзлаб жойлардан ўн-ўн беш километрли ва ҳатто ундан ҳам узун зовурлар: ер ости, ер усти дренажлари қурилди. Хўжаликнинг ирригация-мелиорация ҳолати изга солинди.

Орадан бир йил ўтди. Совхоз ҳам, бизнинг бўлим ҳам тарихида биринчи бор йиллик пахта тайёрлаш давлат планини бажарди. Ўн тўққиз центнердан ҳосил олинди. Бу — ўша йиллар учун қувончли рақам, хўжалик меҳнаткашлари учун катта кўрсаткич эди. Келгуси йил ҳосилдорлик яна беш центнер ошди.

Олтмишинчи йиллар олти минг тонна пахта берган совхоз А. Демиденко телеграмма юборган йили ўн олти минг тонна пахта етиштирди. Биргина бизнинг бўлим пахтакорлари салкам олти минг тонна «оқ олтин» уюшди. Бундай ютуқларга эришишда Муродовга ўхшаган пахтакор оилалар ҳиссаси беқиёсдир...

ЎША КУН ЧОШГОҲДА БЎЛИМГА хўжалик маъмуриятининг кўчма Қизил байроғини топшириш маросими бўлди. Тўрт кўз тугал: теримчи қизлару механизаторлар, бригада бошлиқлари хирмон бошида. Район партия комитетининг биринчи секретари Хайрулло Зайниев, йигирма терим машинаси бетиним ишлагани учун ҳам бўлим пахтакорлари ўн кун ичида етмиш процент миқдорида «оқ олтин» тайёрлашга эришганини айтди, уларни қутлади, эрта-индин эллик беш центнерлик довонни ҳам эгаллайсизлар, деб ишонч билдирди.

Чиндан ҳам бу довон эгалланди. Лекин байроқ топшириш маросимида Толиб ака жуда безовта эди. У бир четда — тик оёқда қадалиб турарди. Оғирлигини у оёғидан бу оёғига ташлар, гоҳо юзлари аянчли буришиб кетарди. Байроқни олаётганда у жуда мамнун кўринди. Шодумон чеҳрасига нур ёғилди.

— Ўрток Зайниев, йигитларимиз байроқни энди қўлдан чиқармайди, — деди. Дедию лаблари қимтинди. Юзларига аянч соя солиб ўтди. Шунда ёнимизда ўтирган Холбой Муродовдан: «Нима, Толиб аканинг тоблари йўқми? Безовта кўринади?» — деб сўрадик.

— Сабаби бор, — деди Муродов. — Толиб ака урушда бир неча бор қаттиқ жароҳатланган. Вақтида даволанган ҳам. Икки-уч осколька танасида қолган. Ҳозир десангиз, ўрни битиб кетган яраларнинг бир-иккитаси яллиғланган. Асли ўзлари аллақачон шифохонада ётишлари, даволанишлари лозим эди. Кўндира олмадик. «Биринчи маротаба шундай бўляптими? Даволаниш бўлса қочмас! Аввал мана бу ҳосилни йиғиштириб олайлик. Бутун саъйи-ҳаракатларимиз зое кетмасин!», дейди. Ҳамма ишни кўнгилдагидек қилмаса, тинчимайди...

Бу воқеадан «Толиб аканинг қаҳрамонлигини кўряпсизми!», деган маъно чиқармоқчи эмасмиз, асло. У носоғ ҳолига бўлимнинг икки юз қирқ уч кишисининг турмушидан хабардор. Уларнинг дарду қувончига шерик. Ишчилар ҳар сўмига бир ярим сўмдан қўшимча даромад олишлари керак. Ахир, турмуш юксалмоқдаку! Бунинг учун ҳосилни олий сортга топшириш лозим. Бунинг учун 1 минг 65 гектар ерни вақтида шудгор қилиш, вақтида яхоб суви бериш, ерни текислаш, чигит экиш керак. Вақтида техникани ремонтдан чиқариш, йиғим-теримга шайлаш керак. Буларнинг барчасига улгуриш ва ишни кўнгилдагидек қилишнинг ўзи бўлмайди. Иван Бунин айтганидек, бу сирли ҳилқатда қандайдир улуғвор маъно, қандайдир юксак бир ният борки, у ҳаётда ҳамма нарса яхши бўлишига, оламнинг гўзал ва мунаввар бўлишига қаратилгандир. Бу ниятни бажо келтириш ҳар биримизнинг гарданимизда турган муқаддас бурчимиздир. Толиб ака ҳам шу ният йўлида сидқидилдан заҳмат чекади. У ҳар бир ишни маромига етказишни, уни виждонан ҳалол ва кўнгилдагидек бажаришни хуш кўради.

АНА У — УМР БЎЙИ МАНГЛАЙ терини тўккан она ерида — теп-текис, равон далада чўнқайиб ўтирибди. Кафтидаги нам тупроққа ўйчан тикилган. Ниҳоят, Толиб ака, ҳовучидаги тупроқни сочиб юборди-да, ўрнидан турди. Икки қўлини орқасига қилиб, оёқларини кериб турганича чигит экишга шай ёвонига бир қур назар солди. Шу тобда у замин дарғасига бениҳоят ўхшаб кетарди. Кейин қайрилди-да, залворли одим отганча йўл тарафга кела бошлади.

— Ҳорманг, Толиб ака! Бу йилги чамангиз қандай?

У мийиғида кулди. Кейин ярим ҳазил, ярим чин оҳангда: — «Дунёда мана ман деган учта довон бор, камина улардан ошиб ўтганман, — деди. — Бу йил кўзлаган довонимиз улардан ҳам баланд — олтмиш центнер!

Кавказ, Карпат ва Хинган тоғларидан ошиб ўтган Толиб Ғафуров бу довонни ҳам забт этади.

Эътибор ОХУНОВА,
Ғаффор ҲОТАМОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

▲ РИГА

Бу ердаги «Коммутатор» бирлашмасининг касаба союз комитети қошида ёш оилалар учун консультация пункти очилди. Янги пунктнинг вазифаси ишчи ёшлар ўртасида никоҳ асосларини оммалаштириш, уй-рўзғор тутишда, болаларни тарбиялашда оилаларга ёрдам беришдан иборатдир. Касаба союз комитетининг никоҳ ва оилани мустаҳкамлаш борасидаги ишлари коллективда психологик иқлимни яхшилашда, барқарорликни вужудга келтиришда кўмаклашмоқда.

▲ БАРНАУЛ

«Алтайский» совхозидан тажрибали механизатор Виктор Байхелнинг Олтойдаги энг яхши звеноси баҳорги лавлаги экиш учун далаларга чиқишга тўла шай эканлиги тўғрисида гувоҳнома олди. Коллектив техника ремонтини муддатидан илгари тугаллади, зарур миқдордаги ўғит ва гербицидларни ғамлаб қўйди, юқори репродукцияли уруғликларни тайёрлади. Ўтган йили илғор звено ҳар гектар ердан 248 центнер лавлаги олди ва Олтойдаги донгдор лавлагикор Павел Зубченко номли ўлка мукофотининг лауреати бўлди. Бу йил механизаторлар 300 центнерлик маррага эришишни мўлжалламоқда.

▲ ЛЕНИНГРАД

Ленинград денгиз порти докерларининг йил бошидан буён миллион тонна юкни ортиш ва туширишлари учун атиги бир ой керак бўлди. Бундай иш суръатларига биринчи марта эришилди. Ленинград узели транспортчиларининг ҳамкорлиги туфайли унга имконият яратилди. КПСС Марказий Комитети шу узел транспортчиларининг иш тажрибасини маъқуллади. Транспорт ташкилотлари партия комитетлари секретарларининг Болтиқ денгизи пароходчилиги ҳузурида ташкил этилган кенгаши ягона график асосида докерлар, автомобилчилар, темир йўлчиларнинг ишини мувофиқлаштириб туради. Секретарлар кенгашининг фаолияти транспорт конвейерини такомиллаштиришга коллективларни сафарбар этишга актив кўмаклашмоқда.
(ТАСС).

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН

Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини жиловлаш, кескинликни юмшатишга қайтиш, Европа хавфсизлиги ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлини бундан буён ҳам ўтказаверади. Совет Иттифоқи уруш хавфини камайтириш учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда жамики давлатлар билан, барча тинчликсевар ижтимоий кучлар билан кенг кўламда актив ҳамкорлик қилишга тайёрдир. Ўрток К. У. Черненконинг социалистик интернационал раҳбар арбоблари мурожаатига жавобини кенг кўламда баён этиб, шарҳлаётган халқаро матбуот материалларида мана шундай асосий фикр билдирилмоқда.

Совет Иттифоқи, деб ёзади Болгариянинг **«Работническо дело»** газетаси, тинчликни мустаҳкамлаш, уруш хавфини бартараф этиш учун изчиллик билан курашиб келмоқда. У қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва орқага буриб юбориш учун букилмас ирода ва қатъият кўрсатмоқда. Аммо АҚШ ҳукумати урушга жадал моддий тайёргарлик кўришни тўхтатиш билан боғлиқ туб масалаларни ҳал этишдан зўр бериб бўйин товламоқда. К. У. Черненко таъкидлаганидек, ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш масалаларига доир музокаралар жараёни қасддан барбод этилди.

Халқаро ишларда ижобий силжишга эришиш учун, деб таъкидлайди **«Нойес Дойчланд»** газетаси (ГДР), тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципига мос бўлиб тушадиган шартномаларни ишлаб чиқишга қаратилган ҳалол, амалий мулоқот бўлиши зарур. Совет Иттифоқи айни шундай мулоқотни изчиллик билан ёқлаб чиқмоқда. Америка маъмурияти бунга мутлақо зид позицияни эгалламоқда. У гўё «биз ҳам мулоқот тарафдоримиз» деб ҳаммани ишонтиришга уринаётган бўлса-да, буни бирон бир конкрет иш билан мустаҳкамламаяпти.

Совет Иттифоқининг фикрича, деб ёзади **«Нью-Йорк таймс»** газетаси, АҚШ СССР билан мулоқотга интилаяпмиз, деб ишонтириб айтаётган гапларини мустаҳкамлаш учун конкрет қадамлар қўйиши керак. К. У. Черненко АҚШ Совет Иттифоқидан ҳарбий-стратегик устунликка интилаётганлигини айтди. Вашингтон, деб таъкидлади у, музокараларга тайёр эканлигини намойиш этиши керак. Гап музокараларга тайёрлик тўғрисидаги баёнотларда эмас, балки ядро қуролларини чеклаш ва қисқартиришга доир музокаралар йўлида қўйилган ғовларни бартараф этишга тайёрликдадир.

Англияда чиқадиган **«Гардиан»** газетаси ёзади: К. У. Черненко СССР қуролланиш пойгасини тўхтатиб қолиш ҳамда уни орқага буриб юборишнинг эътиқодли тарафдори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда, деди. Совет Иттифоқининг ташқи сиёсат соҳасидаги таклифлари комплекси мана шунга қаратилган. «СССР Москванинг қуролсизланишга тааллуқли таклифлари юзасидан битимларга эришилган тақдирда халқаро вазиятда ва Америка—Совет муносабатларида чинакам бурилиш бўлиши мумкин деб ҳисобламоқда», — деб хабар қилади Англиянинг **Рейтер** ахборот агентлиги. (ТАСС).

ҲИНДИСТОННИНГ НИГОҲИ КОСМИК УЧИШДА

ДЕҲЛИ, **ТАСС мухбири А. Бохонько хабар қилади:** миллион-миллион ҳиндлар телевидение ёрдамида Совет — Ҳиндистон қўшма космик экспериментининг муҳим босқичи — «Союз Т-11» космик кемасининг «Салют-7» — «Союз Т-10» орбитал комплекси билан туташувини ҳамда космонавтлар Ю. Малишев, Г. Стрекалов ва Р. Шарманинг станцияга ўтиши пайтини кўриб турдилар. Учишнинг шу масъулиятли пайтини кузатганлар орасида тадқиқотчи космонавт Ракеш Шарманинг ота-онаси ҳам бор эди. Унинг онаси Трипта Шарма бундай деди: «Менинг ўғлимга биринчи ҳинд космонавти бўлишдек буюк шараф ишониб топширилганидан бахтиёрман».

Шу кунларда бутун Ҳиндистоннинг нигоҳи космик учишга қаратилган. Бомбейда чиқадиган «Дейли» газетаси «Союз Т-11» кемасининг учирилиши тўғрисида эълон қилган репортажида бундай деб ёзади: «Ҳиндистон — Совет дўстлиги ҳозир космик чўққиларга кўтарилди. Мамлакатимизнинг граждани совет ҳамкасблари билан бирга космик учишда қатнашмоқда». «Республика илм-фан бобида янги марраларга эришди, — деб уқтиради Калькуттадаги «Телеграф» газетаси. — Совет—Ҳиндистон космик сафари иккала мамлакат дўстлигининг янги ёрқин мисолидир».

АҚШ конгрессига савол

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Бу ердан хабар қилинишича, АҚШ конгресси вакиллар палатасининг спикери Т. О. Нил: «Президент Рейган Сальвадордаги партизанларга қарши ҳарбий ҳаракатларда америкалик маслаҳатчилар бевосита иштирок этаётганлиги тўғрисидаги маълумотни конгрессдан яшириб, ҳарбий ваколатлар тўғрисидаги қонунни бузмаяптими?» — деб вакиллар палатасининг ташқи ишлар масалалари билан шуғулланувчи комиссияси раисига савол берди.

Пентагон америкалик ҳарбий маслаҳатчилар Сальвадордаги ҳарбий ҳаракатлар зонасида бўлганлиги ва у ерда улар ўққа тутилганлиги тўғрисидаги фактни эътироф этганлиги шундай савол беришга сабаб бўлди. Тўғри, Пентагон вакиллари конгресснинг текширишидан чўчиб, ўз аризасини қайтариб олишга шошилдилар.

Маълумки, 1973 йилги ҳарбий ваколатлар тўғрисидаги қонун АҚШ президентининг мамлакат қуролли кучларидан конгресснинг рухсатисиз чет элларда фойдаланиш ҳуқуқини муайян даражада чеклашни кўзда тутади. Матбуотнинг кўрсатиб ўтишича, Рейган турли баҳоналар билан, жумладан, Сальвадор, Ливан, Гондурасда бошқа мамлакатларга қарши ва Никарагуага қарши амалда уруш олиб бориш учун Америка қуролли кучларидан фойдаланишга нисбатан мавжуд расмий чеклашларни четлаб ўтишга бир неча бор уриниб кўрди.

ИНГЛИЗ ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ МАРДОНАВОР КУРАШИ

ЛОНДОН. Британия маъмурлари Гринэм-Коммондаги тинчлик учун курашчилар ҳаракатининг мард қатнашчилари бўлган хотин-қизларни полиция репрессиялари ёрдамида Англия территориясида Американинг биринчи бўлиб зарба урувчи ракета ядро қуролини жойлаштиришга қарши курашдан воз кечишга мажбур этишга ҳамон уринмоқдалар. Би-Би-Си телекомпаниясининг хабар беришича, полиция Американинг ҳарбий базаси яқинида «тинчлик лагери» ташкил этган инглиз хотин-қизларидан кўпчилигини қамоққа олди. Тинчлик тарафдорлари бўлган хотин-қизлар ҳарбий база яқинида урушга қарши намойиш ўтказган пайтда улардан ўч олиш учун «тартиб посбонлари» юборилди. Аёллар қўлни-қўлга бериб ҳозирнинг ўзидаёқ Америка қанотли ракеталарининг дастлабки туркуми жойлаштирилган ҳарбий базага олиб борадиган йўлларни тўсиб, транспорт ҳаракатини тўхтатиб қўйдилар. Намойишни тарқатиш учун полициянинг катта-катта нарядлари юборилди. Улар тинч намойиш қатнашчиларидан ўн кишини қамоққа олдилар. Айни вақтда Гринэм-Коммон яқинида жойлашган Ридинг шаҳрининг қироллик судида «тинчлик лагери» ташкилотчилари устидан навбатдаги суд бошланди. (ТАСС).

Ҳозирги замон саноат роботлари турли-туман ишлаб чиқариш жараёнларини энг малакали ишчилардан қолишмайдиган даражада бажараётганлиги яхши маълум. Бироқ Япониядаги фирмалардан бирининг конструкторлари янада олға кетишди: улар электр клавишли музика асбобини чала олувчи робот яратдилар. Бу ажойиб машина хотирасига ўрнатилган куй ҳозирча жуда оддий. Лекин электрон музикачи ҳали жуда «ёш». Фирма инженерларининг фикрича, энг мураккаб классик асарларни ҳам ижро этиш қобилиятига эга бўлган музикачи-роботлардан бутун бир оркестр тузиш мумкин бўладиган кун ҳам узоқ эмас. Суратда: куй чалаётган робот.

Жапан Пресс—ТАСС фотоси.

Ер юзи аҳолиси

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Кейинги ўн йил ичида ер юзининг аҳолиси 770 миллион кишига кўпайди ва ҳозир 4,8 миллиарддан ошиб кетди. БМТ Бош секретари X. Перес де Куэльярнинг бу ерда эълон қилинган «1983 йилги дунёдаги демографик ҳолат» номли докладида шу маълумотлар келтирилади.

Ҳужжатда таъкидланишича, ер юзи аҳолисининг 1973 йилдан бери ўсиши Лотин Америкаси ва Африканинг Саҳрои Кабирдан жанубдаги районни ҳозирги аҳолисини бирга қўшганда шунга тенг келади. Шу давр ичида аҳолининг ҳар йилги ўсиш кўрсаткичи аввалги бутун тарих мобайнидаги энг юқори белгига — 2,1 процентга кўтарилиб, сўнгра пасая бошлади, 80-йилларнинг бошларида 1,7 процентга тушиб қолди.

Ривожланган мамлакатлар орасида фақат Австралия ва Янги Зеландия аҳолиси йилига 1 процентдан зиёд кўпайди. Айни вақтда Ғарбий Европанинг баъзи мамлакатларида аҳолининг сони ҳатто камайиб бормоқда.

Умр узоқлиги сезиларли равишда ошиб, 70-йилларнинг бошларидаги 55,4 ёшдан ҳозирги вақтда 58,9 ёшга етганлиги эътиборни ўзига тортади. Шу билан бирга бу соҳада ривожланган мамлакатлар билан ривожланаётган мамлакатлар ўртасидаги тафовут ҳали ҳам жуда катта. Масалан, Африкадаги одамлар ўрта ҳисобда 50 йилдан камроқ яшамоқдалар. БМТ экспертларининг маълумотларига қараганда, аёлларнинг умри эркакларга нисбатан ўрта ҳисобда 7,5 йил ортиқдир.

Шаҳар аҳолисининг кўпайиш жараёни суръатлари тезлашиб бормоқда. Келгуси аср бошларида жаҳон аҳолисининг ярмидан кўпроғи шаҳарларда яшайдиган бўлади.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

АЁЛЛАР КУЛФАТИ

Расмий маълумотларга кўра, ҳозир Германия Федератив Республикасида 2,5 миллиондан ортиқ ишсиз бўлиб, шулардан 1 миллиондан ортиқроғи хотин-қизлардир. Бундан ташқари 800 мингдан ортиқ меҳнаткаш аёл бу ҳисобга киритилмайди. Улар кўпдан бери меҳнат биржаларига бориб рўйхатдан ўтишни ҳам тарк этишган, Чунки иш қидиришнинг мутлақо фойдасиз эканлигига ишонч ҳосил қилишган. Бундай аянчли маълумотлар яқинда мамлакатнинг Дюссельдорф шаҳрида бирлашган немис касаба союзларининг матбуот конференциясида алоҳида қайд этилди. Бу хунук аҳвол кейинчалик ҳам давом этиши кутилмоқда.

КУН КЕЧИРИШ МУШКУЛ

Яқинда Японияда жамоатчилик фикрини ўрганиш бўйича мамлакат бош министри ҳузуридаги маҳкама ўтказган сўров натижалари маълум қилинди. Эълон қилинган статистика маълумотида мамлакат шаҳарларида истиқомат қилувчи мингларча оилаларнинг ҳар учтасининг бири ғоятда мушкул турмуш шароитида кун кечириб келаётганлиги қайд этилади. Расмий статистика органининг докладидан маълум бўлишича, ўтказилган сўровга кўпчилик япон оилалари кун кечиришнинг тобора қийинлашиб бораётганлигидан ҳаддан ташқари норози эканликларини баён этишган. Бундан ташқари шаҳарларда аҳолининг нормадан ташқари зичлашиб кетганлиги туфайли шовқин-сурон ва ғала-ғовурларнинг инсон асабини бузувчи ҳолатлари кўпайган. Бу эса одамларнинг турли хил касалликларга мубтало бўлишларига ва саломатликлари ёмонлашувига сабаб бўлаётир.

ЎТКИР ПРОБЛЕМА

Венадан олинган хабарларнинг бирида Австрияда ёшлар ўртасидаги ишсизлик энг юқори поғонага кўтарилганлиги кўрсатилади. Мамлакат жамоатчилиги бу ҳодисани энг ўткир социал проблемалардан бири, деб баҳоламоқда. Социал ишлар министри С. Даллингер министрлар кабинети мажлисида сўзга чиқиб, 25 ёшгача бўлган «ортиқча кишилар» ҳозир 51 минг нафардан ҳам ошиб кетганлигини баён этган. Бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10 процент кўпдир.

СОВЕТ ЖАНГЧИЛАРИГА ЁДГОРЛИК ҚЎЙИЛДИ

БУДАПЕШТ. Венгриянинг миллий байрами — мамлакат фашизм зулмидан халос этилган куннинг 39 йиллиги муносабати билан Серенч шаҳрида венгер халқининг озодлиги ва мустақиллиги учун жон берган совет жангчилари ёдгорлиги тантанали равишда очилди. Тантанали маросимда партия, ёшлар ва жамоат ташкилотларининг намояндалари, Венгрия ишчилар ва коммунистик ҳаракатининг ветеранлари қатнашдилар.

Дебрецен ва Мишкольцда, Будапешт ва Секешфехерварда, шунингдек ВХРнинг бошқа кўпгина шаҳар ва қишлоқларида оммавий митинглар ўтказилиб, мамлакатни фашист оккупациячилардан халос қилган совет жангчиларининг ёдгорликлари пойига ва қардошлик мозорларига гуллар қўйилди. (ТАСС).

Ахборот

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

АВТОКЛУБЛАР — ЧОРВАДОРЛАР ХИЗМАТИДА

Навоий областидаги «Томди» чорвачилик совхозининг автоклуби қишлоқ меҳнаткашлари орасида сиёсий-тарбиявий ва маданий-оммавий ишлар олиб боришда фильмлардан энг яхши фойдаланганлик учун республика конкурсининг якунларига кўра Фахрий дипломга сазовор бўлди.

Автоклуб фермаларда ҳар ойда 10—12 марта бўлиб, мамлакат чорвадорларининг ютуқлари ва илғор тажрибаси тўғрисида ҳикоя қилувчи фильмлар кўрсатади. Фильмларни намойиш қилиш олдидан мутахассислар, энг яхши чўпонлар, сут соғувчилар сўзга чиқадилар. Республикада 70 дан ортиқ кинолаштирилган автоклуб олис фермаларда ишлаётган чорвадорларга хизмат кўрсатмоқда.

СТУДЕНТЛАР ПРЕМЬЕРАСИ

Тошкент маданият институтининг Наманган филиали студентлари Саид Аҳмаднинг «Келинлар қўзғолони» комедияси премьерасини кўрсатдилар. Наманганликлар ижрочиларнинг кўпчилигини илгаридан билишади. Ёш ижрочилар бадиий ҳаваскорлик концертларида ҳам иштирок этишади. Шаҳар ва қишлоқ клублари, маданият саройлари истеъдодли ёшларни олий ўқув юртига ўқишга тавсия этишган.

ДЎСТЛИК МОНУМЕНТИ

Икки республика — Ўзбекистон билан Қирғизистон чегарасида мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликка бағишланган монумент очилди. Ҳайкал Ўш—Андижон автомагистрали ёқасида ўрнатилган бўлиб, уни Андижон бадиий-ишлаб чиқариш устахонасининг ижодий коллективи бунёд этди. (ЎзТАГ).

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

Ирина РОДНИНА:

МАФТУНИНГМАН, ТОШКЕНТ!

Шу кунларда машҳур фигурали учиш устаси Ирина Роднина республикамиз пойтахтида меҳмон бўлиб турибди. У фигурали учиш бўйича мамлакат чемпионатида иштирок этаётган шогирдлари билан Тошкентга келган. Мухбиримиз уч марта Олимпиада чемпиони, бир неча бор жаҳон ва Европа чемпионатлари ғолиби СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Ирина РОДНИНА билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат этди.

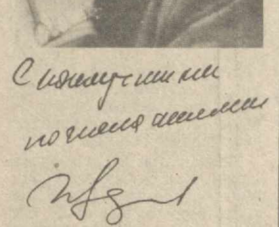

— Пахтакор ўлка пойтахти сизда қандай таассурот қолдирди?

— Сирасини айтсам, қадимий ва навқирон шаҳрингизда биринчи бор бўлишим. Тошкент — ажойиб шаҳар экан. Менга Иттифоқимизнинг, қолаверса, жаҳоннинг кўпгина шаҳарларида бўлишга тўғри келган. Лекин шаҳрингизнинг ўзига хослиги кишини мафтун этади. Кенг майдонлар, равон кўчалар, бинолар қурилишидаги улуғворлик диққатга сазовор. Чемпионат мусобақалари навбаҳор кезлари ўтказилаётганлиги назаримда нур устига аъло нур бўляпти. Фигурачилар барг ёзаётган дов-дарахтлар, яшил тус олган хиёбонларнинг кун сайин ажиб манзара касб этишидан завқланмоқдалар. Тошкентни гуллар шаҳри деб бежиз айтишмас экан. Одамлари ҳам хушмуомала, меҳмондўст. Баҳор шабадаси, анвойи гуллар фақат унутилмас таассуротлар қолдиради, кишида.

— «Юбилей» спорт саройи ҳақида нималар дея оласиз?

— Саройда байрамонона руҳ борлигини эътироф этишни истардим. Тренер сифатида асосий муз майдони ёнида кундалик машқларни ўтказишга мосланган ажиб бинонинг қад ростлаб туриши менга маъқул келди. Ҳеч шубҳа йўқки, яқин келажакда бу ердан фигурали учиш усталари етишиб чиқади.

— Маълумки, тошкентлик фигурачилар ўсмирлар ўртасида ўтказилган жаҳон чемпионатларида ҳам куч синашишга муваффақ бўлишган. Бу сафар улар илк бор катта ёшдаги спортчилар қатори чемпионат баҳсларида иштирок этишмоқда. Спорт жуфтлигимизнинг чиқишлари ҳақида қандай фикрдасиз?

— Тошкентлик динамочилар Ирина Шишова билан Алексей Сулаймоновларнинг чиқишларини илгари ҳам кўрганман. Айтишим керакки, ўзига хос умидли ёшлар. Ҳозир мамлакатимизда совет фигурали учиш усталари анъанасини давом эттиришга шайланаётган ўринбосарлар камол топмоқда. Тошкентлик фигурачилар машқларга зўр бериб, маҳоратларига маҳорат қўшсалар, ўйлайманки, улар ҳам истиқболи порлоқ спортчилар сафига қўшиладилар. Муҳими, улар катта ёшдаги фигурачилар қатори чемпионлик учун курашишга журъат этдилар. Менинг шогирдларим ҳам ҳозирча етук фигурачилардан эмас. Агар тошкентлик спортчилар 12-ўрин билан қаноатланиб туришган бўлса, Вероника Першина билан Марат Акбаров, Инна Беккер билан Сергей Лиханский ва Ольга Неизвестная билан Сергей Худяковлар 3, 5 ҳамда 11-ўринларда боришмоқда. Демак кураш давом этади.

Сўзимнинг охирида газетангизнинг барча ўқувчиларига ўзимнинг энг яхши тилакларимни билдираман.

Суратда: спорт рақси машқларини бажаришда пешқадамлик қилаётган москвалик Елена Батанова билан Алексей Соловьевлар.

Ф. Қурбонбоев фотоси, (ЎзТАГ).

МУЗ УЗРА «ДАСТХАТ»

Тошкентдаги «Юбилей» спорт саройида мамлакат чемпионлиги учун олиб борилаётган нафосат баҳси давом этмоқда. Муз майдонида маҳорат кўрсатиш, олқишга сазовор бўлиш осон бўлмаяпти. Боиси, спортчиларнинг ҳар бир чиқишини совет фигурали учиш юлдузлари — Ирина **Роднина** ва Людмила **Пахомова** сингари мутахассислар кузатмоқдалар. Ҳакамлар ҳаракатларни баҳолашда одил туришга ҳаракат қилишмоқда. Шунга қарамай, ойнадек мовий муз майдонида фигурачиларнинг жозибали ҳаракатлари туфайли қолдирилаётган «дастхат»лар тошкентликларни мафтун этмоқда.

Аёлларнинг якка баҳс бўйича мажбурий программани бажаришлари ҳам мароқли бўлди. Свердловсклик Наталья Лебедеванинг чиқишлари юқори баҳоланди. Ленинградлик Анна Анапова нозик ва мураккаб ҳаракатларни бажаришда бир оз хатога йўл қўйиб, иккинчи ўринни олди. Унинг ҳамшаҳри Марина Серова эса ғолиблик супасининг учинчи поғонасини эгаллади. Тошкентлик спорт мастери Саодат Нўъмонова ҳам программани дуруст бажарди. Лекин унинг ҳаракатларида бир оз нафислик етишмади. Саодат ҳозирча дастлабки чиқишидан кейин 14-ўринни эгаллаб турибди.

Спорт жуфтлиги бўйича оригинал рақсларни бажариш баҳслари серзавқлиги билан мухлисларни ром этди. Москвалик Елена Батанова билан Алексей Соловьевларнинг маҳоратлари 5,7—5,8 балли баҳога лойиқ кўрилди. Наталья Аненко билан Генрих Сретенский (Москва области)лар ҳам бўш келишмади. Улар ўзига хос хиромон рақсларни ижро этиб, иккинчи натижа кўрсатишди. Мая Усова билан Александр Жулинлар (Москва) фахрли учинчи ўринни олдилар. Ана шу олти нафар фигурачи эркин программани бажариш олдидан совринли ўринларга даъвогарлик қилмоқда.

Т. КИСТАНОВА.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

ҚУҲНА САМАРҚАНД АҲОЛИСИГА ВА МЕҲМОНЛАРИГА ЗАМОНАВИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТАЙЛИК!

«САМАРКАНДОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БИРЛАШМАСИ ХОДИМЛАРИ

ШУНДАЙ ШИОР ОСТИДА ХИЗМАТ ҚИЛИШМОҚДА

БУНГА ИШОНЧ ҲОСИЛ ҚИЛИШ УЧУН УЛАР КЎРСАТАЁТГАН ХИЗМАТНИНГ ТУРЛАРИ БИЛАНГИНА ТАНИШИШ КИФОЯ...

Ўзбек халқи тарихий ва архитектура маданиятининг қадимий хазинаси бўлмиш Самарқанд аллақачон туризм шаҳрига, амалий учрашувлар ва маданий тадбирлар ўтказиладиган жойга айланган.

Авиабилетларни сотиб олиш билан боғлиқ муаммоларни ҳал қилиш мақсадида Самарқанднинг барча меҳмонхоналарида транспорт- экспедиция агентлигининг авиабилетларни олдиндан реализация қилишга мўлжалланган авиакассалари очилган. Ҳоҳишга кўра авиабилетга талаб қилинган ерга элтиб бериш шарти билан телефон орқали буюртма бериш мумкин.

Транспорт агентлигига мебелни квартирадан квартирага ёки магазиндан уйга элтиб беришни сўраб мурожаат қилган кишиларни ҳам беқиёс қулайликлар кутади. Элтиб беришдан ташқари юкларни ортишади, туширишади, исталган қаватга олиб чиқишади ва квартирада жойлаштириб беришади...

Узоқ кутилган, темир йўл орқали контейнерда олиб келинган юкни махсус автотранспортсиз ташиб олиш мумкин эмас. Бу ҳолда ҳам транспорт-экспедиция сервиси— сизнинг хизматингизда! Контейнерни транспорт агентлиги ходимлари қабул қилишади, элтиб беришади, тушириб, юқори қаватга чиқаришади ва квартирага киритиб беришади. Сизнинг юмушингиз минимал даражада —буюртмани расмийлаштириш ва юкни қабул қилиб олиш ҳақидаги квитанцияга имзо қўйишдан иборат.

ТЭА эмблемасига эга бўлган мотороллерлар ва автомашиналарнинг ҳайдовчилари ишга киришсалар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини уйга ва аксинча ташишда ҳам муаммолар бўлмайди.

Ихтисослаштирилган шина қабул қилиш пунктлари Самарқанд шаҳар автоҳаваскорларининг эътиборини қозонган. Бу ерда барча маркадаги енгил автомобилларнинг шиналари ремонт учун қабул қилинади. Шиналар эгаларига бевосита қабул пунктида қайтарилади ёки уйига элтиб берилади.

Автомобиль камерлари ремонти бўйича ихтисослаштирилган участкалар ҳам автоҳаваскорлар хизматида. Транспорт экспедиция агентлигида автомобиль эгаларининг ихтисослаштирилган пуллик тўхтов жойларида турувчи автотранспортнинг сақланишини таъминлаш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилиб қўйишган.

Об-ҳаво очиқ келган кунларда Самарқанд аҳолиси уйлар ва хўжалик биноларини қуриш ҳамда ремонт қилишга киришади. Қурилиш материалларини элтиб беришни Самарқанд транспорт- экспедиция агентликлари бажонидил ўз зиммаларига олишади.

Энг бахтиёр кишилар—ёш келин-куёвлар ҳам унутилгани йўқ.

Тантанавор безатилган «Чайка» ва «Волга»лар ёшлар хизматида! Куёв ва келинни ЗАГСга, никоҳдан ўтишгач эса шаҳарнинг барча диққатга сазовор жойларига олиб борадилар.

Меҳмонлар учун транспорт-экспедиция агентлиги кенг, барча қулайликларга эга автобусларни таклиф этади.

«САМАРКАНДОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИКЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Бу билан сиз вақтингизни тежайсиз ва яхши кайфиятингизни сақлаб қоласиз!

Буюртмаларни расмийлаштириш ва маълумот олиш ишларини 5-92-64 телефони орқали амалга ошириш мумкин.

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИНИНГ РЕКЛАМА ВА АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

Х. М. АБДУЛЛАЕВ НОМИДАГИ ГЕОЛОГИЯ ВА ГЕОФИЗИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ер қобиғи тузилишини ўрганиш ва моделлаштиришнинг сейсмик лабораторияси бўйича:

катта илмий ходим — физика-математика фанлари кандидати ёки электрон ҳисоблаш машинасида математик программалаштиришни қўллаб ер ости тузилишини сейсмик методлар билан ўрганиш ва зонд ёрдамида чуқурликда сейсмик текшириш бўйича бой иш тажрибасига эга бўлган илмий даражасиз мутахассис;

кичик илмий ходим—регионал сейсмикликни ва ер ости тузилишини ўрганиш бўйича бой иш тажрибасига эга бўлган мутахассис.

ГЕОЛОГИК ЖАРАЁНЛАРНИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛ МОДЕЛЛАШТИРИШ ЛАБОРАТОРИЯСИ БЎЙИЧА:

кичик илмий ходим — нодир металларнинг жойлашиш шароити ва уларнинг составини ўрганиш бўйича мутахассис.

КОНКУРС МУДДАТИ — 19 апрелгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700017, Тошкент шаҳри, ГСП, Академик Ҳ. Сулаймонова кўчаси, 33-уй, илмий секретарь.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Парвона,** 8/IV да **Олтин девор,** 10/IV да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/IV да **Тошболта ошиқ,** 8/IV да **Ватан ишқи** (12.00, 19.30), 9/IV да **Хотинимнинг эри.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталари ва татар «Сабан тўйи» аттракционининг томошалари** (19.30).

СССР Рангли металлургия министрлигининг Ўзбекистон ишчилар таъминоти бошқармаси коллективи бошқарма бошлиғи А. А. Абдувалиевга укаси

Абдуқодир Абдувалиевич ЗОИДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Театр жамияти правлениеси Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Оқиловага укаси

Рафаэль Бахрулович БЕНЬЯМИНнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Маиший мавзуда

ПЛАНЛАР НЕГА БАЖАРИЛМАЙДИ?

ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ДИҚҚАТИГА

«Ташгорбитхимчистка» бирлашмаси бош директори Маъруф Солихўжаев район озиқ-овқат савдоси идораси вакили олиб келган хушхабарни эшитиб, ҳатто бир оз шошиб қолди:

— Неча тонна экан?

— Ўттиз тоннага яқин.

— Ҳаммасини оламиз, ҳозироқ...

— Кўпроқ эмасми? Ахир жой масаласини ҳам ҳисобга олиш керак, — эътироз билдирди бирлашма бухгалтерларидан бири.

— Керакли тошнинг оғирлиги йўқ, — жавоб қайтарди бош директор. — Ўттиз тонна совун нима деган гап, 28 ҳаммомга тақсимласак бир тоннаданга тўғри келади. Ахир, бу план деганику.

Ташкил этилганига эндигина икки ой бўлган бирлашма раҳбарининг бу гапида жон бор эди. Гап шундаки, бир неча йил аввал пойтахтимизда 34 та ҳаммом ишлаб турган. Эндиликда улар сони 6 тага қисқариб кетди. Лекин бузилган ҳаммомлар плани бирлашма зиммасидан олиб ташланмагани сабабли, ойлик топшириқлар ҳаммомларда совун ва мочалка сотиш ҳисобига бир амаллаб бажарилишига эришилмоқда. Планларини уддалаётган ҳаммомлар сони эса ўнтадан ошмайди. Ачинарлиси шундаки, бузилганлари ўрнига биронта ҳам янгиси қурилмади. Аҳолининг аксарияти кўп қаватли уйларга кўчиб ўтаётган бўлса-да, бироқ маиший хизматнинг бу турига бўлган талаб-эҳтиёжи пасайгани йўқ-ку.

— Мен ванналн уйда яшасам ҳам ҳар ҳафтада қуруқ буғда ўтирмасам, ўзимни бардам сезмайман, — дейди В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси мастери С. Шорасулов. — Гўё мен ҳар сафар ҳаммомдан шифо олгандай бўламан. Буғхонани саломатлик омилларидан бири, деб биламан. Бироқ кўпгина ҳаммомларда хизмат кўрсатиш маданиятининг пастлиги, бўлинмаларнинг ремонтталаблиги кишн дилини хира қилади.

КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) ва декабрь (1983 йил) Пленумлари қарорларида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш сифат ва самарадорлигини ошириш ҳамда хизмат маданиятини яхшилаш масаласи бежиз асосий вазифа қилиб қўйилмаган. Тошкент шаҳридаги кўпгина ҳаммом хўжаликларида бунинг аксини кўрасиз. Бунинг асосий сабабларидан бири — ҳаммомларга эътиборнинг сусайиб кетганлигидадир. Бу ҳол айниқса, бинолар ремонти масаласида яққол кўзга ташланади. Чунончи, Чилонзор районидаги 26-ҳаммом капитал ремонти 1982 йил декабридан бошланиб, ҳанузгача тугалланмаган. 30 нафар ремонтчи қурилиш материаллари йўқлиги сабабли кунни бесамара ўтказяпти. Шунинг натижасида мазкур ҳаммомда ойлик планнинг 10 процента миқдорида хизмат кўрсатиляпти, холос. Чорсудаги 6-ҳаммомнинг ремонти бошланганига бир йилдан ошди, лекин ҳали ниҳоясига етмаган. Фрунзе районидаги 11-ҳаммомнинг капитал ремонти эса 1980 йилдан 1982 йилгача чўзилиб кетди. Бироқ ремонт ишлари қўл учида, сифатсиз бажарилганлиги туфайли кўп ўтмай бино деворлари, шиплари, сувоқлари кўчиб кетди. Натижада уни ёпиб қўйишга мажбур бўлинди.

Озодалик остонадан бошланади, деб бежиз айтилмаган. Тўғрироғи, тозаликсиз маданият бўлмайди. Бироқ Киров районидаги 29-ҳаммомда бошқача манзаранинг гувоҳи бўласиз. У ерга борадиган бўлсангиз резина этик кийиб олишни унутманг, чунки йўлда ботиб қолишингиз мумкин. Бинонинг шундоққина биқинида аҳлатхона бор. Шаҳар ижрокоми қарори билан ўтган йили бу ерга чиқинди ташлаш ман этилганига қарамай, кеча-кундуз чиқинди ортилган машиналарнинг қатнаб турганини кўрасиз. Шундай экан, мазкур ҳаммомда санитария-гигиена қоидаларига амал қилиниши ҳақида қандай гап бўлиши мумкин?! Ранг кўр, ҳол сўр, деганларидек, икки қаватли бинонинг ён ва орқа томонларини кўрган кишининг юраги орқасига тортиб кетади. Сувоқлари кўчиб кетган, дераза ойналари синган. Ичкарига кирасиз. «Ванналар ва душхоналар ишламайди» деган ёзувни ўқийсиз. Нега ишламас экан, ахир Абразив комбинати, Асбобсозлик заводи ишчилари, 1- ва 2-«Отчопар» ҳамда бошқа бир неча маҳаллага хизмат кўрсатиб келаётган ҳаммом нега шу аҳволга тушиб қолди, деган фикр хаёлингиздан ўтади. Бунинг объектив сабаблари бор. Бино қурилганига ўн йилдан ошган бўлса-да, ҳали капитал ремонт қилинмаган. Жорий ремонтлар эса, юқорида таъкидланганидек, сифатсиз бажарилганлигини бир қарашдаёқ пайқаб олиш қийин эмас. Ўтган йилги жорий ремонт ҳам аччиқ ичакдек чўзилиб кетди. Белгиланган иш ҳажмининг ярмиси ҳам бажарилмади. Шаҳар хўжалик ҳисобидаги ремонт-қурилиш бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Кихо) «материаллар йўқ»лигини баҳона қилиб, ишни чала ташлаб кетди. Икки ойда бажарилиши мумкин бўлган ремонт ишлари етти ойгача асоссиз чўзиб келинди. Ремонт-қурилиш бригадасидаги саккиз кишидан сўнгги ойларда икки нафар ремонтчи номигагина ишга келиб-кетиб турди. Ҳаммом хизматчиларининг ёрдамлашиб турганлиги ҳам уларга далда бўлолмади. Хуллас, ҳаммомнинг шундан кейинги тақдири билан ҳеч ким қизиқмади. Хўжалик маъмурияти сувоқлари палахса-палахса кўчиб кетган, эшиклари намдан ивиб, шишиб, яроқсиз ҳолга келган, жўмраклари тешилган душхона ва ваннахоналарни ноилождикдан ёпишга мажбур бўлди.

Ҳаммомнинг узлуксиз ишлашини таъминлашда қозонхонанинг бекаму кўстлиги муҳим роль ўйнайди. Мавжуд 2 та қозон эса саккиз йилдан бери сифатли ремонт қилинмаган. Ҳозирги кунда иккала қозон ҳам тешик, ремонтталаб. Ҳаммом мудири Ҳаким Пўлатовнинг ташаббуси билан 8-ҳаммомдан келтирилган комплексли қозон эса ҳовлида «салобат тўкиб» ётибди.

Яна бир мулоҳаза. Душхоналар ва ваннахоналар деворлари ганч, цемент билан сувалиб, бўёқ билан бўяб келинган. Улар бир йилга ҳам етмасдан кўчиб кетяпти. Деворларга кафель ёпиштирилганда эди, бинонинг ремонт муддати узайган, кишиларимиз дидига мос тушган ва гигиена қоидалари талабларига жавоб берган бўлар эди.

Фикримизча, ҳаммомга даромад манбаи деб эмас, балки саломатлик манбаи деб қаралса меҳнаткашлар учун қулай шароит яратилишига, бинобарин планлар бажарилишига шак-шубҳа қолмасди.

А. МАННОПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

БЕБАҲО ХАЗИНА

Республикамизда баҳорги кўчат ўтказиш ойлиги жадал давом эттириляпти. Колхозлар ва совхозлар, ёрдамчи хўжаликларнинг коллективлари ғанимат фурсатнинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланиб, мевали дарахт ва ток кўчатлари ўтказмоқдалар. Қатор ораларини механизмлар воситасида юмшатиб, минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан ўғитлаб, ёш ниҳолларнинг тез ва соғлом ўсишига қулай шароит яратмоқдалар. Вазифа қатламдаги намни тўла сақлаб қолиб, ниҳолларнинг ривожини тезлатиш, қуриб қолишига йўл қўймаслик, бунинг учун зарур топилган жойларда зудлик билан суғориш ўтказиш лозим.

Республикамиз бўйича ҳар бир киши ҳисобига камида 10 туп кўчат ўтказиш талаб этилади. Бу муҳим ишга қишлоқ меҳнатчиларидан ташқари шаҳар аҳолиси, хусусан студентлар, мактабларнинг ўқувчилари, меҳнат ва уруш ветеранлари — ҳамма ўзининг муносиб улушини қўшмоғи лозим. Гап шундаки, фурсатни беҳудага ўтказмаслик, кейинчалик аттанг деб қолмаслик учун кўчат ўтказиш суръатини кўтариш, сифатини яхшилаш керак. Барча меҳнат коллективларига берилган топшириқларнинг ижроси назорат қилиб борилиши лозим.

Ҳамма жойда олма, нок, шафтоли ва бошқа хил мевали дарахт кўчатлари экилаётир. Тошкент области ва Тошкент шаҳрида, Сурхондарё, Самарқанд ва бошқа областларнинг хўжаликларида бу борада катта ишлар қилинмоқда. Лекин Жиззах, Наманган, Андижон областларида кўчат экиш топшириқлари қониқарсиз бажариляпти. Ваҳолонки, бу областларнинг кўчатчилик хўжаликларида етарли миқдорда ниҳоллар етиштирилган. Фақат ташкилотчи кадрлар етишмаяпти, холос.

Кези келганда Озиқ-овқат саноати, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари, «Госкомводстрой» ва бошқа айрим министрликлар ҳамда бошқармаларда янгидан кўчат ўтказиш, боғ-роғлар, узумзорлар бунёдга келтиришга етарли аҳамият берилмаётганини ачиниш билан таъкидлаб ўтиш керак.

Хонаси келганда шуни ҳам айтиш лозимки, кўчат ўтказиш ойлигида писта, бодом, балиқтут, шотут, тоғолча, ёнғоқ, жийда ва бошқа хил мевали дарахтлар кўчати экишни ҳам бутун чоралар билан кучайтирмоғимиз лозим. Тоғбағри зоналарини ўзлаштириш, боғдорчилик-узумчиликка хизмат қилдириш айниқса муҳимдир.

Мева, узум, қуруқ мева, майиз ва бошқа маҳсулотларни кўпайтириш СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишда катта роль ўйнайди.

М. ТЎЙЧИЕВ,
табиатшунос.

Энг катта ўсимлик

Дунёда энг катта ўтсимон ўсимлик банандир. У 10-15 метр баландликкача ўсади. Унинг барглари жуда кенг ва катта. Бошоқсимон гулининг узунлиги икки метрдан ҳам кўпроқ бўлади. Бундай «бошоқда» 250-300 дона мева пишиб етилади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 АПРЕЛЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Телефильмлар. 10.35 — Спортлото. 10.45 — Чашмалар. 11.20 — Сиз бунга қодирсиз. 12.05 — Концерт. 13.00 — Ғолиблар. 14.25 — Телефильм. 14.55 — Оила ва мактаб. 15.25 — Дунё воқеалари. 15.40 — Фильм-концерт. 16.05 — Ҳамдўстлик. 16.35 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 17.35 — Ҳинд артистларининг чиқиши. 18.20 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.50 — Мультфильмлар. 19.10 — Опера санъати усталари. 20.05 — Мешчерск ўлкасида. 20.20 — Сариқ қуш. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Концерт. 22.50 — Футбол. Динамо (Тб) — Динамо (К). 00.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Моҳир қўллар. 10.00 — Тонгги почта. 10.30 — Ҳужжатли экран. 11.30 — С. Танеев романслари. 11.50 — Телефильм. 12.50 — Оренбург телестудиясининг программаси. 14.20 — Маневр учун масофа. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 16.25 — Цирк майдонида. 17.30 — Ф. Гладков ижоди саҳифалари. 18.15— Мультфильм. 18.30 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 19.15—Здоровье. 20.45 — Халқаро обзор. 21.00 — Музикали киоск. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Торпедо — Жальгирис. 22.45 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Ҳужжатли кино экрани. 11.10 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 11.50 — Шахмат мактаби. 12.20 — Инсон қалби ҳақида қисса. Бадиий фильм. 1-серия. 13.20 — Дунёнинг ишлари. Телетеатр почтаси. 14.50 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — Санъат ғунчалари. 19.00 — Бугун — Жаҳон саломатлик куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССР халқ артисти, композитор Ғ. Тошматовнинг авторлик кечаси. 21.30 — Время. 22.00 — Кечанинг давоми. 23.00 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати.

Тожикистон телевидениесининг программаси.

8 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Телефильм. 10.05 — Будильник. 10.35 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.35 — Здоровье. 12.20 — Тонгги почта. 12.50 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.05 — Қишлоқ янгиликлари. 14.05 — Музикали киоск. 14.35 — Болалар учун фильм. 16.45 — Ҳаётга йўлланма. 17.35 — Телефильм. 18.35 — Халқаро панорама. 19.20 — Мультфильмлар. 19.30 — Бугун — мамлакат Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари куни. 19.45 — Концерт. 20.30 — Саёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05— Дунё ва ёшлар. 22.40 — Поэзия. 23.15 — Чавандозлик бўйича СССР чемпионати. 23.45 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Киножурнал. 9.30 — Концерт. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Концерт. 12.25 — Ёнингдами, ўртоқ... 13.25 — Ҳайвонот оламида. 15.25 — Гандбол бўйича СССР чемпионати. 15.55 — Телеочерк. 16.10 — Концерт. 17.00 — Азизим. Бадиий фильм. 3-серия. 18.05 — «Ленинград баҳори» санъат фестивали. 19.30 — Стадион ҳамма учун. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.45 — Давлат рус музейи. 21.15 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ганг дарёсининг қизи. Бадиий фильм. 23.15 — Қалбга яқин қўшиқлар.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Киножурнал. 10.35 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 11.05 — Инсон қалби ҳақида қисса. Бадиий фильм. 2-серия. 12.25 — Қувноқ стартлар. 13.25 — Изланиш давом этмоқда. 14.10 — Ўзбекистон спорти. 14.40 — Реклама. 18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — Бойчечак. 18.55 — Бугун — Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари куни. 19.05 — Фильм-концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.40 — Ахборот. 20.50 — Баҳор нашидаси. 21.30 — Время. 22.05 — Инсон ва замин. 23.15 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати.

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

РАДИО

7 АПРЕЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ қўшиқлари гулдастаси. 9.30 — Микрофон олдида халқ талантлари. 10.15 — Дугоналар. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 17.00 — Музика — ҳаётим менинг. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Спорт эшиттириши. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21.00 — Шанба оқшомида. 22.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 23.10 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионатидан репортаж.

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Р. — 07169. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 82. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12